

NASA PASKELBĖ KELIONĖS Į MĖNULI IGULĄ

STATISTIKA APIE VILNIAUS MIESTĄ PALIEKA DAUG NEAIŠKŲ KLAUSIMŲ

Gruodžio 15 d. vilniškė Tiesoj buvo paskelbta "Vilniaus vizitinė kortelė", — šiek tiek statistikos duomenų apie Vilniaus miestą 1967 metų gale, tai yra, maždaug prieš metus.

Miesto plotas esąs 15,280 hektarų, arba beveik 153 kvadratiniai kilometrai (beveik 12x13 km., arba apie 7 mylios skersai ir išilgai).

Iki 1945 metų miesto plotas buvo 10,390 ha., t. y., beveik 104 kvadr. kilometrai (apie 10x10 km.). Vilniaus miesto plotas žymiausiai padidėjo, prijungus Naująją Vilnią. Prisdėjo ir keletas kitų pakraščių. Jei praplėtimas būtų buvęs išdėstytas aplink miestą maždaug vienodai, tai miesto ribos būtų atitulusios nuo centro vidutiniškai po 2-3 km. į visas puses.

Gyventojų skaičius dabar (1967 m. gale) buvęs 329,100. Tai esą 153.1%, lyginant su 1940 metų gyventojų skaičium, atseit, su 215 tūkstančių.

Miesto "gyvenamasis fondas" dabar buvęs — 186.9% 1940 metų to fondo, tai yra, gyventi tinkamos vietos. Išėitų, kad dabar Vilniuje gyvename erdviau, negu 1940 metais: gyventojų prisdėjo 53%, o vietos — beveik 87%! Bet "vizitinė kortelė" rodo tik gyvenamojo ploto padidėjimo nuosimtį, o visai nemini nei 1940 metų nei dabartinio ploto metrais... Vargu ar kada tas plotas buvo tiksliai apskaičiuotas. Bet tada ir padidėjimo nuosimtį tegali būti tik "iš lūbų" paimtas. Nei apsilankiusieji, nei gyvenantieji Vilniuje neliudija to padidėjimo. Priešingai, daugumas aimanuoja, kad gyveną nepaprastai susikimšę.

Nepaminėta "vizitinė kortelė", kiek iš 329 tūkstančių Vilniaus gyventojų yra darbingo amžiaus ir kiek jų dirba bei kiek turi pajamų. Tik paminėta, kad jų tarpe esą 29,340 (beveik 9%) pensininkų, 47,300 (14%) gimnazistų, 19,300 profesinių mokyklų mokinių (6%), 24,100 (7%) aukštųjų mokyklų studentų.

Mažmeninės prekybos parduotuvių mieste esą 637, t. y., vidutiniškai po vieną 517-kai gyventojų. 1967 metais vilniečiai jose nusipirkę už 325 milijonus rublių prekių. Vidutiniškai tai yra už 2 rublius ir 71 kapeiką kiekvienam gyventojui kasdien. Bet neprasitarinama, ar į tų prekių apyvartą įskaityti ir apyvartą valgyklų bei restoranų, kurių mieste 356. Nutylėta ir tai, ar į mažmeninės prekybos apyvartą įskaityti tose parduotuvėse parduotieji maisto gaminiai, rūkaliai ir gerimai, įskaitant alų ir degtinę.

Visi toki nutylėjimai labai būdingi tos rūšies "vizitinėms kortelėms". Tai po jomis paslepia ma daugiau, negu pasirodoma. (E)

Paryžiaus derybos nejuda iš vietos

STOKHOLMAS. — Švedija, kuri Vietnamo karo atžvilgiu laikėsi neutraliai, nutarė suteikti šiaurės Vietnamui politinį pripažinimą. Su Pietų Vietnamu švedija palaiko normalius diplomatinius santykius. Manoma, kad Hanojaus pripažinimas sustiprintų jo ranką Paryžiaus taisyklių derybose.

Pietų Vietnamo delegacijos vadas Paryžiuje apkaltino komunistus, kad jie delsia ir trukdo derybų pradžią. Iš savo pusės, Hanojaus delegatas kaltina Saigono vyriausybę.

Saigone Amerikos ambasadorius Bunkeris vėl buvo susiti-

IŠ VISO PASAULIO

MIAMI. — Ketvirtadienį į Kubą buvo nukreiptas skristi dar vienas Eastern Airlines lėktuvas, skridęs su 79 asmenimis iš Čikagos į Miami. Lėktuvą pagrobė jaunas vyras su aštriu durklu rankoje. Jis laikė visą kelią prispaudęs tą durklą prie jaunos lėktuvo palydovės šono. Kuba lėktuvą jau sugrąžino. Šiais metais tai jau trečias lėktuvas, priverstas skristi į Havana.

MASKVA. — Sovietų Sąjunga paskelbė, kad ji paleido į Venerą skristi dar vieną erdvėlaivį be įgulos "Venus 6". Prieš penkias dienas buvo iššautas "Venus 5".

BIELGRADAS. — Jugoslavijos teismas nubaudė 79 albanų kilmės gyventojus trumpomis kalėjimo bausmėmis už demonstracijas prieš valdžią gruodžio mėnesį.

VARŠUVA. — Lenkijoje buvo sušaudytas 28 metų radijo telegrafo technikas Adam Kaczmarzyk, kuris mirties bausmę gavo už šnipinėjimą Britanijos žvalgybos organizacijai Lenkijoje.

WASHINGTONAS. — Amerikos politikus nustebo senatorius Eugene McCarthy, pasi-traukdamas iš senato užsienio reikalų komiteto. Jis savo vietą perdavė žinomam "vanagui" senatoriui McGee. Pirmadienį sen. McCarthy, renkant senato demokratų lyderio pavaduotoją, nebalsavo už liberalų sen. Edwardą Kennedį, bet atidavė balsą už konservatyvų sen. Longą iš Louisianos. Liberalai McCarthy gerbėjai juo labai nusivylę.

MELBOURNAS. — Krūmų ir žolių gaisrai vos nesudegino Yea miestelio. Liepsnas paskutiniu momentu pasuko pasikeitę vėjai. Gaisrai sudegino Austrijoje apie 300 gyvenamųjų namų.

LA PAZ. — Bolivijos prezidentas Barrientos vos išsigelbėjo, kai jo lėktuvas ore pametė vieną propelerį ir buvo priverstas nusileisti lankoje.

kęs prezidentą Thieu. Spėjama, kad ambasadorius spaudžia Saigono valdžią nusileisti ir sėsti su Viet Congo atstovais prie vieno stalo. Kaip žinoma, stalo formos sudaro didžiausią kliūtį Saigonas ir amerikiečiai nori, kad derybos būtų tarp "dviejų pusių": komunistų ir nekomunistų. Hanojus reikalauja, kad derybos vyktų tarp keturių lygių delegacijų, jų tarpe Viet Congo, kurio Saigonas nepripažįsta nieku kitu, kaip paprastais Pietų Vietnamo maištininkais, išdaviškais. Taip besiginčijant, nuo gegužės 13 d., kada prasidėjo Paryžiaus pasitarimai, jau žuvo 7,693 amerikiečiai.

Naujai parinktas krašto apsaugos sekretorius Melvin Laird kariuomenės sekretorium paliko tą patį Stanley R. Resor, kuris prezidento Johnsono kabinete buvo kariuomenės sekretorium. Laivyno sekretorium jis parinko John H. Chafee, buvęs Rhode Island gubernatorių (vidury), o aviacijos sekretorium parinko Dr. Robert C. Seaman Jr. (dešinė).

PIETŲ KORĖJOJE KOMUNISTAI IMA VARTOTI VIET CONGO STRATEGIJĄ

SEOULAS. — Pietų Korėjos vyriausybė tikisi, kad naujasis Amerikos prezidentas darys žygių užkirsti komunistams kelią į naują karą Korėjoje. Komunistai šiaurės Korėjoje praėjusiais metais pakeitė savo strategiją. Jie pamatė, kad propaganda ir viliojimai nepavilios pietinės Korėjos gyventojų į komunizmo glėbį. Jie todėl pradėjo siųsti į pietus vis daugiau agentų ir ginkluotų teroristų. Jiems pavesta suorganizuoti Pietų Korėjoje "išlaisvinimo frontą", panašiai, kaip Viet Congas Vietname. Šiaurės Korėja prieš mėnesį pakeitė savo karo ministerį, generolą Pongą ir paskyrė generolą Hyoną, kuris yra laikomas partizaninio karo strategijos specialistu.

Iki šiol komunistams Pietų Korėjoje nepavyko suorganizuoti revoliucinio judėjimo vietinių gyventojų tarpe. Todėl agentams tenka pradėti viską nuo pačių pagrindų. Lapkričio mėnesį šiaurės Korėjos laivai išlaipino pietuose 180 agentų per tris naktis. Iš jų 110 buvo po kurio laiko užmušti susišaudymuose su Pietų Korėjos policija. Septyni buvo paimti nelaisvėn. Jie papasakojo, kad jiems paskirtas uždavinys buvo steigti kaimuose komunistų partijos šakos, propaguoti revoliucines idėjas ir palikti, prieš sugrįžtant atgal į šiaurės Korėją, pietuose šokią tokią organizaciją, kuri būtų naudinga ateities partizaniniame kare.

Pietų Korėjos ūkininkai pasirodė sunkiai suviliojami. Jie dažnai išduoda komunistus valdžios pareigūnams. Komunistai užmušė kaimuose 21 žmogų už tai, kad jie atsisakė bendradarbiauti su komunistais. Pietų Korėjos gyvenimo lygis yra aukštesnis už šiaurinės, komunistų valdomos. Pietinėje Korėjoje auga nauji fabrikai. Pernai vyriausybė susitarė su Japonija steigti 10 naujų bendrų pramonės projektų. Prekybą su Japonija numatyta padidinti, nes Japonijos vyriausybė pirmą kartą pripažino, kad Pietinės Korėjos saugumas ir ekonominis stiprumas glaudžiai rišamas su pačios Japonijos saugumu. Todėl japonų bendrovės padeda korėjiečiams žemės ūkio ir žuvų pramonės srityse, perka Korėjoje žaliavą ir ją atskiru susitarimu apdirba pačioje Korėjoje. Nors tarp abiejų kraštų yra įvairių politinių skirtumų, tačiau didelio kaimyno parama Pietų Korėjoje yra sveikinama ir vertinama. Komunistams nepavyks pasivyti laisvos Korėjos. Jie gali tik bandyti ginklo jėgą ją užimti, o čia jiems kelią pastoja Amerikos galybė.

NEW YORKAS. — Sausio 9 d. būsimasis prezidentas Nixonas atšventė savo 56 metų gimtadienį.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Čikagoje vakar buvo sprendžiamas klausimas: streikuoti mokytojams, ar nestreikuoti. Visą dieną vyko unijos derybos su švietimo taryba, o vakare unijos referendumas turėjo nustatyti streiko dieną.

• Antradienį Apollo 8 astronautai atvyksta į Čikagą. Vakaro iškilmingai sutiko New Yorko miestas, o pirmadienį jie viešės Houstone.

• Apie 50 žydų vakar demonstravo Čikagoje prie Prancūzijos konsulato, protestuodami, kad Prancūzija uždraudė parduoti Izraeliui ginklus.

• Švedija vakar pripažino šiaurės Vietnamo vyriausybę. Tą žingsnį tuoj apgailestavo JAV valstybės departamentas, pareikšdamas, kad pripažinimas nepašalins taikai, tik sustiprins Hanojaus užsispyrimą. Washingtone bijoma, kad švedijos pavėzdžiū gali pasekti kitos Skandinavijos šalys.

• Kambodijoje buvo numuštas Amerikos helikopteris. Trys kareiviai žuvo.

• Prancūzijos ir Britanijos bendrom jėgom statomas keliovinis supersoninis lėktuvas Concorde bandomajį skridimą turės vasario mėnesį.

kad kaltinamieji jau daug metų planavę studentų raišes ir demonstracijas.

Sunkūs kaltinimai režimo priešams

VARŠUVA. — Lenkijos spauda, rašydama apie dviejų jaunų vyrų teismą Varšuvoje, skelbia, kad jie abu: Jockek Kuron ir Karol Modzelewski buvę trockistai, palaikę ryšius su užsienio "ketvirtuoju internacionalu" ir bandę siųsti užsienin žinias apie ekonominę, socialinę ir politinę Lenkijos būklę.

Teisme prokuroras pasakojo, kad iš Belgijos kaltinamieji gavę spausdinimo mašinėlę, kuri buvusi atsiųsta dėžėje su vaistais, su raudonu kryžiumi ant viršaus.

Abu jauni vyrai buvo suimti Varšuvos studentų demonstracijų metu. Dabar valdžia ant jų suverčia įvairiausių kaltinimus. Valdžios liudininkai tvirtina,

Indijos kariai saugo Pakistano pasienį Jammu — Sialkot srityje. 1965 metais šioje srityje ejo didelė tankų kova, bet šiandien čia ramu. Pakistano pusėje auga didelė žolė, o Indijos pusėje žolė nuplauta.

APOLLO 11 ERDVĖLAIVIUI VADOVAUS CIVILIS ASTRONAUTAS ARMSTRONG

WASHINGTONAS. — Amerikos sostinei priimant ir sveikinant Apollo 8 astronautus: pulk. Bormaną, kapitoną Lovellį ir pulk. leit. Andersą, NASA vadovybė paskelbė kitą trejukę astronautų, kuriai gali tecti skristi su Apollo 11. Šiam erdvėlaiviui numatyta vėl skristi į Mėnulį ir du astronautus išlaipinti Mėnulio paviršiuje. Šis skridimas priklausys nuo kitų dviejų skridimų: Apollo 9 ir 10 pasisekimo. Jei viskas gerai eis, tai Apollo 11 pasileis į kelionę liepos 15 arba rugpjūčio 13 iki 31 dienomis. Tik tuo metu Mėnulis bus patogioje skridimams padėtyje. Tie trys astronautai yra: aviacijos pulkininkas leit. Michael Collins, civilis aviatorius Nail Armstrong ir aviacijos pulkininkas Edwin Aldrin.

Italija sugrąžino Etiopijos liūtą

ROMA. — Etiopijai jau seniai reikalaujant, Italija išsiuntė į Etiopiją didelį metalinį "Judėjos Liūtą", kurį Musolinio armijos 1938 metais buvo pagrobusi ir parsivežusi namo. Sutartis, pasirašyta Italijos ir Etiopijos 1956 metais numatė, kad visas karo grobis bus Italijos sugrąžintas.

"Judėjos Liūtas", su karūna ant galvos ir kairėje letenoje laikomu kryžiumi, Etiopijos nebuvo tiek vertinamas, kiek labai senas Axumo obeliskas, kurio italai dar negrąžino. Jis yra 83 pėdų aukščio ir stovi Jungtinių Tautų Maisto ir Žemės ūkio organizacijos aikštėje, Romoje. Šis obeliskas esąs jau 3,000 metų senumo ir rišamas su karaliaus Salamono ir karalienės Shebos sūnaus Meneleko valdymo laikotarpiu. Italų vyriausybė aiškina, kad to obelisko pervežimas daugiau kainuos, negu jis pats vertas. Italija siūlo užmokėti Etiopijai prekiomis ar kreditais už tą obeliską, tačiau etiopai mano, kad Italijai labai neparanku politine prasme grąžinti savo karo laimėjimus.

Astronautas Aldrin irgi turi nemažą patyrimą. Jis Gemini 12 misijoje padarė apie žemės rutulį 59 orbitas ir išbuvo erdvėje 94 valandas. Aldrin irgi yra Korėjos karo veteranas. Jis baigė West Point karo mokyklą trečiuoju savo klaseje ir vėliau studijavo, gaudamas iš Massachusetts Technologijos Instituto astronautikos daktaro laipsnį. Visi trys astronautai yra 38 metų amžiaus.

Apollo 11 erdvėlaiviui vadovaus Armstrongas. Jis su Aldrinu atsisikirsi nuo pagrindinio erdvėlaivio, kurį liks valdyti Collins ir nusileis ant Mėnulio. Čia jiems teks išbūti 18 valandų. Jie turės atlikti įvairių matavimų, fotografavimų. Be to, jiems reikės rinkti 60 svarų įvairių mėnulio akmenų, smėlio pavyzdžių ir parvežti juos žemėn. Collins tuo tarpu liks Mėnulio orbitoje. Atlikę misiją, abu astronautai pakils nuo Mėnulio, susijungs su erdvėlaiviu ir pradės kelionę atgal.

Kalifornijoje plinta studentų neramumai

LOS ANGELES. — Kalifornijos studentų demonstracijos išsiplėtė iš San Francisco kolegijos į Los Angeles tris universitetus. San Fernando Valley valstybinėje kolegijoje policija suėmė 293 studentus ir nestudentus, kurie bandė okupuoti kolegijos pastatus. Prieš kelias dienas toje kolegijoje buvo šeši asmenys sužeisti ir 14 suimti.

Los Angeles trijose žemesnėse kolegijose policija turėjo suimti keliolika jaunuolių. Buvo pa daryta žalos mokyklos pastatui. Policija buvo apmėtyta plytomis ir bonkomis. Neramumai tęsiasi ir San Francisco kolegijoje, kur 500 policijos kasdien saugo į paskaitas einančius studentus, kurių bando neįleisti streikuojančių studentai.

Kalifornijos gubernatorių pasmerkė šitokią studentų, daugiausia negrų, veiklą ir pažadėjo atskirų savivaldybių teisingumo organams visą pagalbą, reikalingą tvarkai palaikyti.

WASHINGTONAS. — Pentagonas paskelbė, kad kovo mėnesį kariuomenėn bus pašaukta 33,100 vyrų. Vasario mėnesį bus pašaukta 33,700. Šį mėnesį šaukiamų skaičius siekia 26,800.

KAIRAS. — Egipte autobas įvažiavo į Nilo upę, žuvo 15 asmenų.

Padidins prancūzų - sovietų prekybą

PARYŽIUS. — Prancūzijoje vieši 40 asmenų sovietų delegacija, vadovaujama vicepremjero Vladimirio Kirilino. Ji priėmė pat de Gaulle, Užsienio reikalų ministeris Debre pareiškė, kad po pirmųjų pasitarimų nutartų su sovietų-prancūzų prekybą iki 1974 metų padvigubinti. Dabar ji siekia 700 milijonų dol. per metus.

Sovietai prašo Prancūzijos pastatyti jiems celuloido fabriką, kuris gamintų pusę milijono tonų per metus. Jie pageidauja naftos valyklos ir sunkvežimių fabriko, kuris per metus pastatytų 150,000 sunkvežimių. Sovietai pasiūlė prancūzams atsiųgti tų pastatytų prancūzų fabriko gaminius ir siūlo savo natūralias dujas, jei tik bus nuvesti joms vamzdžiai.

• Būsimasis prezidentas Nixonas ilgai tarėsi su respublikonų partijos centro komiteto pirmininku Bliss. Šis vėliau pareiškė, kad jis ir toliau liks partijos pirmininku.

LITHUANIAN RADIO FORUM

Produced by ANTHONY J. RUDIS

ŠIO ŠEŠTADIENIO, SAUSIO 11 D.
PROGRAMOJE DALYVAUJA REDAKTORIUS
VESLEY HARTZELL,
Special Project Editor, former
City Editor of CHICAGO AMERICAN

Šios programos svečias, kuris yra laikraštinkas 33 metus, kalbės apie tai, kaip didžioji spauda gauna medžiagą, atrenka žinias iš tūkstančio kitų žinių ir perduoda visuomenei.
Norintieji klausyti, gali skambinti telefonu
445-6842

Šeštadieniais
8-9 v.v.
WXRT-FM
93.1

SPORTO ŽINIOS

Redaguoja: JULIUS RINGUS

Visuotinis ŠALFAS-gos suvažiavimas

Metinis Visuotinis ŠALFAS-gos suvažiavimas šaukiamas 1969 m. vasario 1 ir 2 d., Detroit, Mich.

Suvažiavimas vyks Lietuvių Namuose, 3009 Tilman Ave., Detroit, Mich. Pradžią šeštadienį, vasario 1 d., 1:00 po pietų.

Suvažiavime pilna balsavimo teisė dalyvauja sporto klubų atstovai bei ŠALFAS-gos pareigūnai, pagal ŠALFAS-gos statute nustatytą tvarką.

Kaip suvažiavimo svečiai patariamuju balsu kviečiami dalyvauti visi sporto darbuotojai, fizinio lavinimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuviško sporto judėjimo besidomį asmenys.

Šalia rutininių administracinių reikalų, suvažiavime nustatomos sportinės veiklos gairės ir nagrinėjamos bei sprendžiamos įvairios ŠALFAS-gos gyvybinės problemos.

Smulkios informacijos bei instrukcijos išsiuntinėjamos visiems ŠALFAS-gos vienietams. Visi kiti norį gauti papildomų informacijų apie suvažiavimą prašomi kreiptis į artimiausią sporto klubą arba tiesioginiai į Centro Valdybą, šiuo adresu:

Algirdas Bielskus, 15321 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44110.

Pabaltiečių Sporto Federacijos suvažiavimas

Metinis Šiaurės Amerikos Pabaltiečių Sporto Federacijos suvažiavimas įvyks 1969 m. sausio 18 d., Clevelande, Ohio.

Suvažiavime dalyvauja kiekvienos tautybės sportinės vadovybės ar jų įgaliotiniai. Kiekviena tautybė turi po 1 balsą, nežiūrint kiek atstovų dalyvauja suvažiavime.

ŠALFAS-ga suvažiavime atstovaus Centro Valdyba.

Šis suvažiavimas yra reikš-

mingas tuo, kad federacijos vadovybė eilės tvarka perims latviai, dviejų metų kadencijai. Praėjusią kadenciją vadovybė buvo estų rankose.

Pabaltiečių S. F-jos vyriausias organas yra Vykdomasis Komitetas, susidedas iš 12 narių, po 4 iš kiekvienos tautybės. Juos skiria kiekvienos tautybės sportinės vadovybės.

Suvažiavime bus nustatoma sportinės veiklos gairės ateičiai bei sprendžiami kiti federacijos reikalai.

"Dešimtuko Turnyras" neįvyko

Tradicinis Š. Amerikos lietuvių stalo teniso "Dešimtuko Turnyras", turėjęs įvykti 1968 m. gruodžio 14-15 d., Clevelande, buvo atšauktas dėl dalyvių stokos. Tenka apgailestauti šį 8 metų iš eilės trukusį tradiciją buvo neįvykdyta šiais metais.

Taipogi praėjusį sezoną dėl dalyvių stokos neįvyko 1968 m. ŠALFAS-gos Lauko Teniso Pirmenybės, turėjusios būti pravestos 1968 m. spalio 12-13 d. Detroit, tuo tarpu kai ten pat vykdotos 1968 m. ŠALFAS-gos Golfo pirmenybės praėjo su geru pasisekimu.

ŠALFAS-gos Centro Valdyba

Lietuvoje 10 geriausių

Naujų metų išvakarėse susumuoti tradicinės naujametinės "Sporto" laikraščio dešimties geriausių metų sportininkų anketo rezultatai.

Šiais, olimpiniais, metais gautas rekordinis atsakymų į anketą skaičius — 2790. Štai po kiek balų surinko geriausiųjų dešimtuko atstovai:

1. D. Pozniakas — 26,530, 2. M. Paulauskas — 24,386, 3. J. Čepulis — 21,854, 4. Z. Jukna — 18,548, 5. A. Bagdonavičius — 14,393, 6. J. Jagelevičius — 9,743, 7. V. Briedis — 8,170, 8. E.

Petkienė — 4,440, 9. Z. Bareikytė — 4,259, 10. V. Burkauskaitė — 4,206.

Kaip ir praėjusiais metais, geriausią metų komandą sporto žurnalistai išrinko pirmos Kau-no "Žalgirio" rankininkes. Po jų seka Vilniaus "Kibirkštės" krepšininkės ir Panevėžio "Statybos" futbolininkai.

Radijo klausytojai sudarė tradicinį geriausių lengvąatlečių dešimtuką. Štai kas į jį pateko:

1. V. Jaras, 2. N. Sabaitė, 3. A. Čiurinskas, 4. A. Baranovas, 5. A. Vitkevičius, 6. R. Plungė, 7. N. Kvietkauskaitė, 8. A. Gedminas, 9. A. Aleksiejūnas, 10. V. Dudinas.

Ketvirtieji metai iš eilės geriausių Lietuvos žaidėjų televizijos žiūrovai pripažino krepšininką Modestą Paulauską. Sekančias vietas ėmė: Zita Bareikytė, Elena Petkienė, Elena Buzelienė, Henrikas Giedraitis.

Leningrade pasibaigė septynių pajėgiausių SSSR profsąjungų moterų krepšinio komandų turnyras. Gražia pergalę čia iškovojė Lietuvos atstovės — Vilniaus "Kibirkštės" — krepšininkės, nugalėjusios visas savo varžoves: Rygos TTT 59:53, Leningrado "Burevestniką" 57:42, Leningrado "Spartaką" 68:67, Tbilisio GPI 62:47, Maskvos sr. "Spartaką" 70:36 ir Sverdlovsko "Uralmašą" 76:56.

DARBINGAS ŠAKIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Šakių apskrities klubas gruodžio 29 d. Liet. Vyčių salėje, Chicagoje, buvo suaukęs savo metinį narių susirinkimą, kuriame atsilankė apie 50 narių. Susirinkimą atidarys klubo pirm. p. Adomas Didžbalis priminė, kad mirė mūsų klubo narys Vytautas

Futbolininkas Nr. 1

Ketvirtus metus Lietuvos futbolo mėgėjai per "Vakarių naujienų" konkursus renka geriausiąjį Lietuvos futbolininką. Šiemet šiame referendume, be to, dalyvavo futbolo federacijos nariai ir eilė šios sporto šakos specialistų. 1968 metų geriausiu Lietuvos futbolininku, kaip ir pernai, vėl išrinktas Vilniaus "Žalgirio" komandos kapitonas Stasys Ramelis, Rimčiausias jo varžovas neakivaizdinėje kovoje dėl futbolininko Nr. 1 titulo buvo taip pat sostinės žalgirietis J. Jurgelevičius. Ligi šiol geriausiais Lietuvos futbolininkais buvo išrinkti: 1965 m. — P. Glodenis, 1966 m. — G. Kalėdinskas, 1967 m. — S. Ramelis.

Stasiui Rameliui prieš keletą dienų suėjo 32 metai. Lietuvos reprezentacinėje futbolo komandoje jis žaidžia jau vienuoliką metų.

Gužas, gyv. Melrose Park, Ill. Jo atminimas buvo pagerbtas tylos minute.

Kluban įstojo keli nauji nariai.

Praeitų dviejų susirinkimų protokolus perskaitė sekr. J. Janulaitis ir buv. metinės vakariinės smulkų finansinę apyskaitą pateikė p. Kasp. Krikščūnas. Susirinkusieji protokolus ir apyskaitą vienbalsiai patvirtino. Valdybos pranešimuose pirm. Adomas Didžbalis tarp kita ko priminė, kad klubas šiuose veiklos metuose buvo surengęs 4 pobūvius, 4 susirinkimus. Įstojo 18 naujų narių. Mirė 6 nariai. Be to paraginavo visus narius susimokėti nario mokesčius. Nario mokesčio nesumokėjimas sudaro valdybai daug keblumų, be to ir patsai narys nustoja privilegijų.

Čia reikia pažymėti, kad mūsų nariai gyv. Crown Point, Ind. per Marie Hegan visuomet iš anksto apsimoka nario mokesčius ir dar nuo kiekvieno nario prisiūnčia po \$1 dovanų klubo kasai. Labai gaila, kad prieš kelis metus mirė tenai gyvenusi Marija Maciukevičienė. Pastaroji vasaros laiku į klubo piknikus atgabendavo nemažai dovanų.

Šakių apskr. klubas, užbaigdamas savo 31-sius veiklos me-

tus, paskyrė po \$15 dienr. "Naujienoms" kt. liet. laikraščiams, radijo valandėjams Barcus-Daukus., Margučiai ir Lietuviai Televizijoje programai. Viso paskirstyta 90 dolerių.

Vykusiuose klubo administracijos rinkimuose 1969 metais išrinkti: direktoriais — Adolfas Ramonis, Vincas Gu-mauskas ir Elzbieta Petkūnas. Klubo valdyba — pirm. Adomas Didžbalis, vicepirm. Kasp. Krikščūnas, sekr. Jonas Janulaitis, išd. Albina Ramonienė, fin. sekr. Janina Skama. Parengimų komisijon išrinkti — A. Poznekas, P. Sideravičius ir S. Lukoševičius.

Klubas savo 32-siais veiklos

metais, nors parengimus surengti yra tikrai infliacinės išlaidos, bet veiklą siaurinti nemanc. Tuo pačiu visus narius kviečia gausiau lankytis ateities klubo parengimuose ir susirinkimuose.

Susirinkimą užbaigus ir sklandžiai aptarus visus reikalus buvo jaučioje nuotaikoje pasivaišinta ir sniego nubaltintomis gatvėmis išsiskirstyta į savo mielus namučius.

Lotijos Jonas

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo prezidentas Thieu pareiškė, kad jo vyriausybė niekada nepriims Viet Congo "laisvinimo fronto" lygiu Paryžiaus taikos derybų dalyviu.

PASIJUDINKITE DABAR PRIE DIDŽIAUSIŲ DIVIDENDŲ!

4.75%

paprastose taupymo
sąskaitose laikomoms
pinigams

5.25%

metiniams investavimo
bonams mažiausiai
\$1,000.

Savings Insured to \$15,000.00

Daugiau negu pusšimtis metų teikiame patarnavimus. Visuomet mokėjome dividendus. Visuomet mokėjome taupytojams pagal pareikalavimą. Didžiausios saugumo atsargos.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

WE
PAY
EARNINGS
QUARTERLY
ON
PASSBOOK SAVINGS
&
SAVINGS CERTIFICATE

Earnings are paid March 31, June 30, September 30, and December 31

Compounding quarterly is an important advantage to you because it means higher earnings for you! Here are a few representative examples of how compounding quarterly would increase your earnings:

Rate Per Annum	Simple Interest Rate Resulting From Compounding Quarterly		
	1 Year	5 Years	10 Years
4 3/4 %	4.83%	5.326%	6.035%
5 1/4 %	5.35%	5.959%	6.84%

At 4 3/4 % per annum, compounded quarterly, \$10,000 will increase to \$16,035.20 in 10 years and to \$20,067.12 in a little more than 14 years.

Other amounts would show proportionate growth. Quarterly compounding of earnings of 5 1/4 % per annum will increase a \$10,000.00 account to \$16,849.95 in 10 years and to \$20,221.05 in 13 1/2 years.

5 1/4 %
4 3/4 %

Six month certificates that earn 5 1/4 % per annum are issued in amounts of \$10,000, or more in multiples of \$1,000. They are renewable. Earnings can be left to accumulate in the certificate account if you wish.

Standard Federal pays 4 3/4 % per annum, current rate, on all regular passbook accounts. You may open this type of account, add to it, or withdraw from it at any time in any amount.

SAVINGS IN BY THE 10TH OF ANY MONTH EARN FROM THE FIRST OF THAT MONTH.

**STANDARD
FEDERAL**

Savings and Loan Association of Chicago

4192 Archer Avenue, at Sacramento

Chicago, Illinois 60632 — VI 7-1140

OFFICE

HOURS: Mon. and Thurs. — 9 a.m. to 8 p.m.

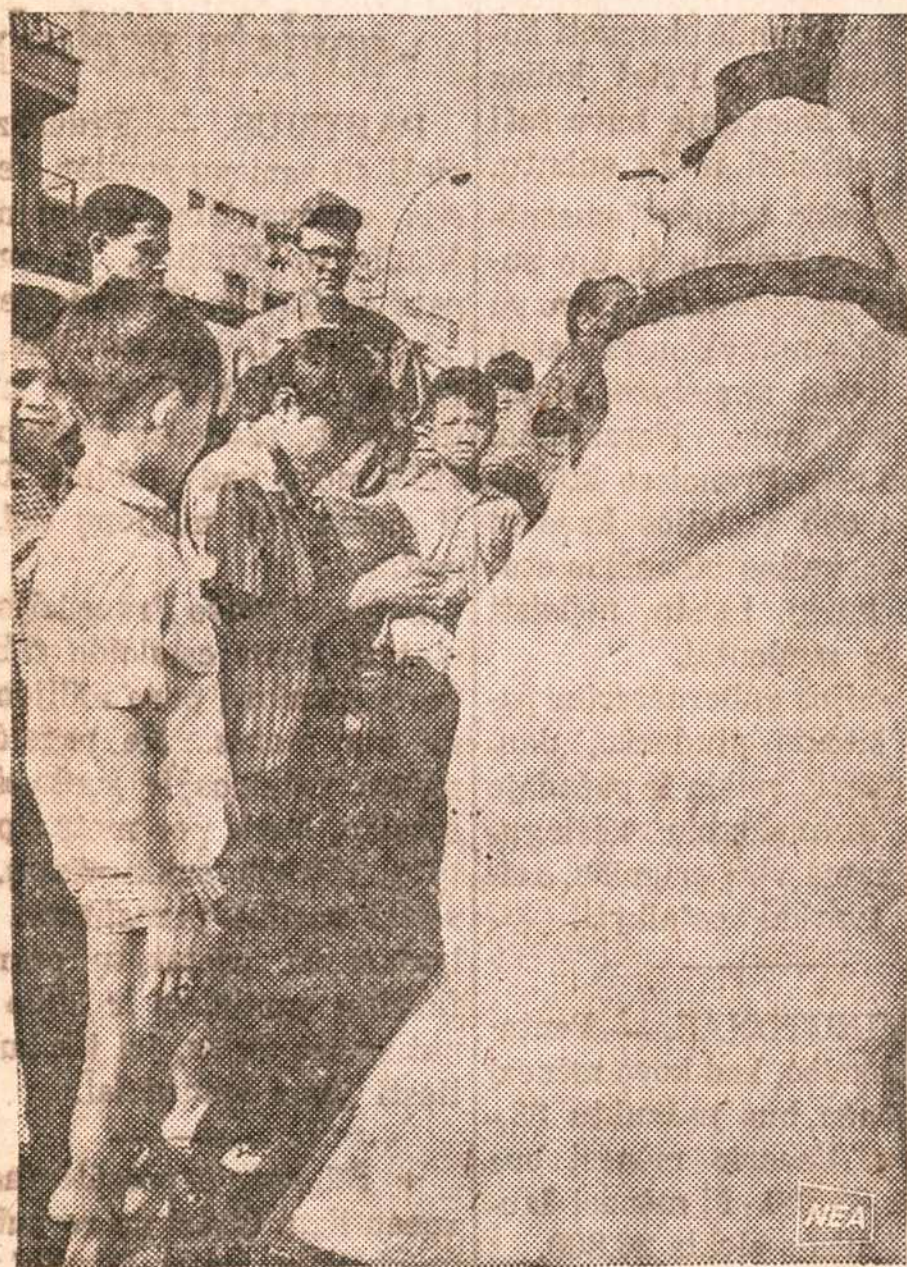
Tues. and Fri. — 9 a.m. to 4 p.m.

Sat. — 9 a.m. to Noon ... Wed. Closed

Assets over \$135,000,000.00

Surplus and Reserves over \$11,000,000.00

(More than two times legal requirements)

Saigono vaikai niekad nematė senio besmegenio. Amerikos kartai išaldytose užaugusio sniego nuliptę senį besmegenį, užėjo skrybėlaitę ir pastatė šalia mokyklos. Daugelis Saigono vaikų sniegą pirmą kartą pama.

BAZNYTINĖS ŽINIOS

Teologai reikalauja panaikinti inkviziciją

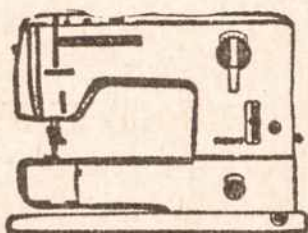
Robert A. Graham, S. J., rašo Chicago arkiidiecozijos laikraštyje "The New World" iš Vatikano Miesto, kad vienas Milano laikraštis paskelbęs, jog teologai iš daugelio šalių atsiuntę popiežiui septynių punktų pasiūlymą, kaip reformuoti šventąjį Ofisą (dabar vadinamą Tikėjimo doktrinos kongregacija). Laikraštis paskelbęs išsita to pasiūlymo tekstą, kurį ištiesai persispausdino Olandijoje keliomis kalbomis leidžiamas tarptautinis teologijos žurnalas Concilium.

Prieš ligišiolinę teismų procedūrą

Septyniuose punktuose argumentuojama, kad teologijos mokslui yra reikalinga laisvės atmosfera ir jis negali klestėti tvarkomas prievartos priemonėmis.

SIUVIMO MAŠINOS

- BERNINA
- NECCHI
- ELNA
- VIKING
- PFAFF
- SINGER

Šveicariškos, vokiškos, itališkos, japoniškos ir kitų firmų.

Taisome, parduodame ir nuomojame prieinamomis kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dalis, prietaisus pagal skonį kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiesčiuose.

B and B DISTRIBUTING CO.

A to Z Sewing machines

4081 ARCHER AVENUE

(Prie California Ave.)

Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-4702

Ved. Arvydas M. DIKINIS

ATOSTOGOS HAVAJŲ SALOSE

TIK \$358

— Tas dar negyveno, kas nebuvo Havajuose, — sako senas havajiečių posakis. Vasario 22 d. organizuojame 14 dienų ekskursiją į Havajų salas, kur galėsite praleisti atostogas prie ramaus vandenyno, po lingvajonių palmėmis, tarp spalvingiausių gėlių, 14 dienų viešbučių Havajuose, skraidymas po salas, 7 dienas visas maistas ir vežiojimas po idomienes vietas. Kelionė lėktuvu ekstr. Dėl informacijų kreipkitės į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE

BUREAU

9727 So. Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel.: 238-9787

Vietų skaičius ribotas, reikia tuojau registruotis. Išildome aplikacijas tiems, kurie 1969 metais norėtu porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines. Iškvičiame žmones iš Lietuvos, Parūpiname bilietus ir užsienius ir į visus Amerikos miestus.

nėmis. Nujausdami, kad grįžta grėsmė tai laisvei, kurią buvo gražinęs Vatikano II Susirinkimas, petiją pasirašiusieji teologai siūlo savo idėjas, kaip turėtų būti vedamos Tikėjimo doktrinių kongregacijos teismų procedūros, būtent, kad bylos, užvedamos prieš teologijos rašytojus būtų bazuojamos tik raštų originalais, o ne kokiais neautorizuotais vertimais ar kitokiais šaltiniais. Kaitinamajam turi būti pateikiamas visas jam keliamų kaltinimų dossier (jo bylos kaltinamieji dokumentai), o ne tik jo kaltinimų sąrašas. Jei kaltinamojo raštiškas atsakymas būtų nepatenkinantis, turi būti pakviesti du ar daugiau ekspertų betarpiškai konfrontacijai (akystatai) ir visos dossier vėl pateiktas. Jei kongregacija randa, kad doktrinos aiškiai prieštarauja tikėjimui, turi jas atmesti ir pateikti pareiškimą, dėlko jos pasmerkiamos.

Be kitko, popiežius petijoje skatinamas nebedelsiant įsteigti tarptautinę teologų komisiją, kaip ji buvo nutarta steigti Pirmajame vyskupų sinode jau užpraeitais metais.

Ką į tai Vatikanas?

Vienas Vatikano kalbėtojas dėl šios petijos paskelbimo pasaulinėje spaudoje pasakė: "Jie rado, kad jie gali gauti ko nori paskelbdami laikraščiuose". Kun. Graham sako, kad tas pasakymas jau reiškia pasmerkimą. Esą būtų labai liūdna, jei toks manevras, paskatinti Vatikano ranką per pasaulietinę spaudą pačioje pradžioje sukompromituotų visą pasiūlymą.

"Beždžionių byla" katalikų mokykloj

Kad moterys vienuolės gali būti pažangesnės už vyrus klebonus parodė šv. Pranciškaus sesers, mokytojų ordinas, išėjęs ginti tris seseris vienuoles mokytojavusias Assumption parapijėje mokykloj Staten Island, N. Y. Tos parapijos klebonas monsinjoras John Cleary seselės pašalino iš mokytojų, kaltindamas, kad mokinusios vaikus evoliucijos priešingai "suvėrimo mokslui", kaip jį žydų bibliją (Genesis) aiškina. Kaitinimai vienuolėms mokytojomis buvę paskelbti tos parapijos biuletenyje.

Tačiau šv. Pranciškaus seserų konventas, 3902 N. Ridgeway, Chicagoje, gindamas vienuoles pareiškė, kad jos turi mokytojų laipsnius ir yra kvalifikuotos profesionalės tiems dalykams, kuriuos jos mokyklose dėsto.

Kaip už 20 metų atrodys šiandien garsios moterys. Piešėjas ir psichologas Birney Lettick padarė kelis ateities škieus. Jam atrodė, kad ponja Jacqueline Onassis bus 60 metų amžiaus ir atrodys kaip viršuje, kairėje, piešioji moteris; prezidento Johnsono dukrė Linda Robb bus 45 metų ir atrodys, kaip dešinėje esantis paveikslas; Monaco kunigaikštė Grace bus 60 metų ir atrodys, kaip kairėje, apačioje, esantis paveikslas; Sofija Loren bus 55 metų ir bus panaši į viduryje esančią veidą; o kino artistė Elizabeth Taylor bus 57 metų ir atrodys gana dikta.

Ordinas perspėjo Assumption mokyklą, kad nuo birželio mėnesio su ja nutraukia visus santykius.

Prašo persiskyrusiems leisti dar kartą vesti

Rymo katalikų teologas, Manhattan kolegijos profesorius prel. Victor Pospishil viešai paskatino Bažnyčią kelti supratimo politikos divorsuotų savo narių atvejų ir leisti jiems dar kartą vesti.

"Keli milijonai katalikų gyvena tokiose santuokose, kurias Bažnyčia pasmerkia. Aš manau, kad bažnyčia gali pakeisti savo nusistatymą dėl persikyrų ir naujos santuokos, nepakenkiant nė vienam Katalikų doktrinos principui", pareiškė monsr. Pospishil, autorius knygos "Persikyro ir vėl apsiavedimas: link naujo katalikiško mokyimo" (1967).

Ateity moterys būsią kunigais

Chicago's American religinis redaktorius Stanley Pieža rašo, kad kurią dieną — tolimoje ateityje — Rymo katalikų bažnyčia įšventinsianti moteris mišioms laikyti ir pamokslams sakyti kaip kad dabar vyrai daro. To ypač siekianti šv. Joanos tarptautinė sąjunga, turinti savo vyrų būstinę Londone.

Notre Dame universiteto mitinge kalbėjusi Mundelein kolegijos prezidentė sesuo Ann Ida Gannon pasakiusi: "Yra didelė paguoda, kad galų gale bažnyčia pradeda svarstyti moterų rolę bažnyčioje. Tam kliūtys buvo daromos socialiniais ir istoriniais veiksniais, o ne religiniais pagrindais".

Tradiciinis biblijinis nusistatymas prieš moteris randamas tik Povilo viename laiške korintiečiams, kur jis rašė:

"Kaip visose šventųjų bažnyčiose, moterys bažnyčiose turi tylėti. Kadangi joms nėra leista kalbėti, bet turi klausyti, kaip net įstatymas sako. Jei kas yra, ką jos nori žinoti, tegul jos klausia savo vyrų" (1 Cor. 14:34-35).

Jei bažnyčios tą Povilo anti-feminizmą praktikuotų, tuomet moteris neturėtų teisės nei bažnyčioje giedoti, net bažnyčioje prištaračiamu "Taip".

Jėzuitas teologas kun. Jean Danielou, Katalikų instituto Parizuje dekanas, pagarsėjęs Qumran uolose prie Negyvosios jūros rastų Esenų švent-

Roselando Lituanistinė Mokykla

Roselando lituanistinės mokyklos Kalėdų Eglutė buvo gruodžio 21 d. Visų šventųjų parapijos salėje, Roselande. Svečių tarpe džiugu buvo matyti parapijos kleboną P. Lukošį su kunigais ir seselės mokytojas, kurie savo atsilankymu pagerbė lituanistinę mokyklą. Ačiū jiems.

Sveikino Tėvų Komiteto pirm. Dr. P. Sutkus, mokyklos vedėja M. Peteraitienė ir mokinių vardu D. Uševičiūtė, 8 sk. mokinė.

Programoje buvo išpildytas veikalėlis "Trys Karaliai Betliejui", kurį paruošė ir rež. mokyklos vedėja ir mokytoja V. Sparkytė. Sceną, kuri vaizdavo Betliejaus padangę, nusagstytą spindinčiomis žvaigždėmis, puošė Prakarėlė, Angelas, Betliejaus žvaigždė ir gyvos žvaigždės — mergaitės, pasipuošusios ilgomis baltomis suknėlėmis, ant galvėlių karūnelėmis, — išsidėčiusios įvairiomis figūrėlėmis.

Begestancio saulėlydžio šviesoje pasigirdo balsas: "Šventieji Karaliai, skubėkite, skubėkite, turtą didžiausiąjį jūs ten regėkite; Tą Vaikutį lyg spindulėlį, tolį gražutį, kad Jam užgimus, nubluko saulė".

Angelui pasakius, kad gimė Išganytojas, Snaigutė supdama Jo lopšėlį bėrė baltą sniegėlį. Scenoje Trys Karaliai, vienas po kito, nupasakojo, kaip jie jodami ant baltų kupranugarių, šią taikos naktį, tyliai žvaigždės kryptimi, kuri pakibus spindėjo Betliejaus padangėje. Čia nulenkę savo karūnuotas galvas, vilkdami žemę savo apsiaustus, Gasparo Korinto raudonumo, Melchioro Tyro raudonumo, o Baltazaro memfiško purpuro, suklaupę pasveikino Vaikutį — Dangaus ir Žemės Karalių.

Įteikiant dovanas, Gasparas ištiesdamas auksą tarė: "Iš Rytų atvykome Tavęs pagarbin-

raščių studijomis, neseniai Chicagoje pareiškė, kad niekas kita, tik tradicija, trukdo moterims būti kunigais. "Šiandien aš nematau jokio sociologinio sunkumo moterims būti kunigais, nei matau kokių teologinių prieštaračių", pasakė jis. Bet vienas senas Chicago's klebonas pastebėjo: "Dieve gink, jei moterys pataptų kunigais, jos netrukus įsigisėtų būti vyskupais ar net popiežiumi!"

lamavo šv. Kalėdoms, Kūčioms ir Naujiesiems Metams reikšmingus eilėraštkus; pagiedojo giesmes, daineles ir džiaugsmingai sutiko Kalėdų Senelį, kuris atnešė jiems dovanėles.

Programą vaikučiai išpildė gražiai, palikdami tėveliams ir svečiams gilų įspūdį. Štai jų pavardės: Grišmanauskaitė Loreta, Grišmanauskas Leonas, Dagys Linas, Inovskytė Gražina, Inovskytė Ramunė, Krutulytė Regina, Lazauskaitė Guoda, Lazauskas Linas, Sutkutė Rasutė, Sutkutė Vilija, Sutkutė Danutė, Sutkus Linas, Sutkus Aras, Pilipauskaitė Bettyanna, Šadauskaitė Dalia, Kaušaitė Laimutė ir Uševičiūtė Danutė.

Nuoširdžiai dėkoju mokinių tėveliams, o ypač mamytėms p. St. Grišmanauskienei, p. M. Krutulienai, p. L. Lazauskienei, kurios parūpino Prakarėlę ir papuošė sceną. Ypatingai daug pasidarbavusiai dail. Sutkuvienai, padariusiai Betliejaus žvaigždę, scenai papuošti žvaigždeles ir originaliais ornamentais papuošusiai Eglutė, tariai: Ačiū! Visoms mokinėms mamytėms taip skaniai visus pavaišinusiomis, o tėveliams už atsisveikinimą, taip pat Ka-

STINTON & SONS HEATING.
POWER CLEANING & SERVICE
INSTALL. FURNACE & BOILERS
434-8680

C. CONGO CONCRETE CONST.

Pool — Patios — Driveways
Basements — Foundations
20 years experience
Licensed & Bonded
Maywood 344-8179

REMODELING & REPAIRING
General Contracting at Lower Prices
Inside and outside. Garages, Cabinets, etc. Free planning service and estimate gladly given L. J. Kubinski, Gen. Contr. Fully insured — complete perfection. Call 277-9819 or 521-4543.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲSE"

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ ROCKWELL FURNITURE CO.

2615 West 63rd St., Chicago, Ill. Tel. WA 5-1711

Biznyje virs 20 metų.

Puikiausios ir gražiausios baldai už labai prieinamas kainas. Atsilankykite. Sav. R. KATCH yra vidaus dekoratorius, todėl patars ir padės išdekoruoti kambarius ir pritaikys baldų apstatymą.

VITALIS ŽUKAUSKAS -

žinomas humoristas

ir mergaičių ansamblis

"AIDUTĖS",

vadovaujamos muz. ALICE STEPHENS, atliks programą

š. m. sausio 12 d. 3 val. p. p. Jaunimo-Centre.

Bilietai parduodami Marginiuose. Kaina suaugusiems \$3

ir \$2, vaikams \$1.50 ir \$1. Eilės numeruotos.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ - DOVANAS Į LIETUVĄ IR USSR DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019—Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1536 BEDFORD AVE.	—	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	73 SECOND AVENUE	—	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	250 MARKET STREET	—	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	41 WHITEHEAD AVENUE	—	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	—	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEMAN ACRES	—	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	—	PO 9-4507
ALLENSTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	—	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	—	232-2942
LOS ANGELES 4, CAL.	159 So. VERMONT AVENUE	—	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	—	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	—	DI 2-4240
BUFFALO 12, N. Y.	701 FILLMORE AVE.	—	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	—	365-6780
HARTFORD 6, CONN.	122-126 HILLSIDE AVE	—	249-6216
JERSEY CITY, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	—	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS ST.	—	475-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	—	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAU AVENUE	—	365-6740
SO. BOSTON, MASS.	396 WEST BROADWAY	—	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J.	1152 DEUTZ AVENUE	—	EX 2-0306
RAHWAY, N. J.	717 W. GRAND AVENUE	—	381-8997

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinys, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žečėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS UKANŲ ATEINA LIETUVĄ, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kalrys, LIETUVŲ BUDO, 416 psl. \$2.00
10. VI. Mingelis, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai, \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršelais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE, \$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėlė Orlaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Subscription Rates:
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$18.00
pusei metų \$10.00
tris mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$16.00
pusei metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

M. SNARIENĖ

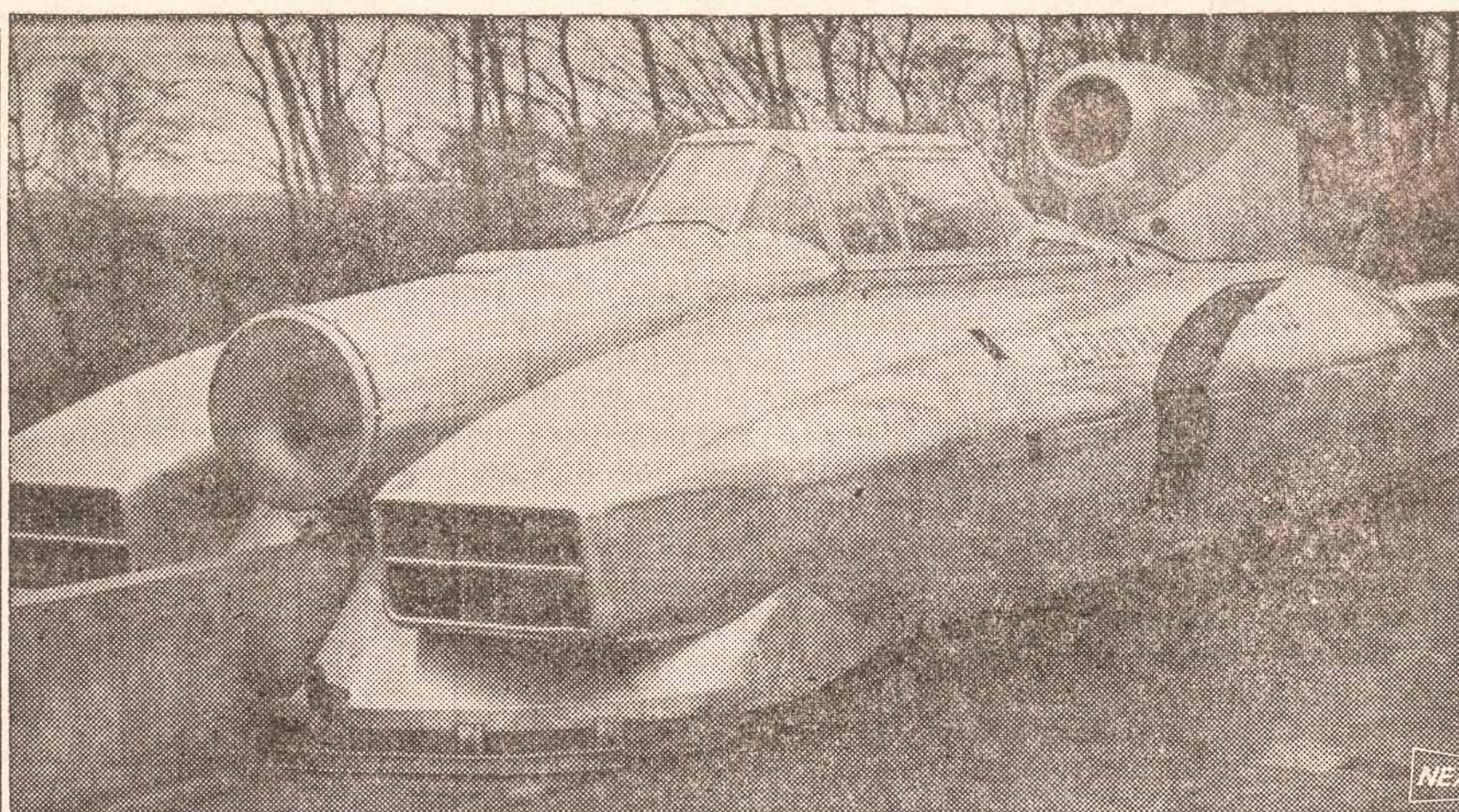
PROPAGANDA PRIEŠ SAVE

Šiuos sukaktuvinius metus, paskelbus Laisvės Kovos Metais, vienas mūsiškių raštingųjų pasiūlymų: kokia, girdi, čia kova? Kas su kuo čia kausi ir ginklais žvangina? Gal kukliai būtų, pavadinus "veikla", nors ir ši nesanti labai įspūdinga.

Tačiau, man atrodo, nuoširdios pastangos kratytis ir vengti visokių išeičių dvasiškai žlugdančių blogybių — jau yra kova. Juk eina nuolatinių grumtynės su savo polinkiais, su visomis aplinkos pagundomis ir įtakomis. Dėl tautinio išlikimo spyruijamės ir šeimoje, ir mokykloje, ir organizacijoje, ir bažnyčioje, ir net kapinėse! Jei visur čia atskirai pralaimėsime, vargu bus galima ir

Laikraščiai — kovos priemonė

Laikraštija, ugdydama ir auklėdama skaitytoją, kartu išugdo ir jo nusiteikimą arba po-

Prancūzai pastatė vieno bėgio nepaprastai greitą sprausminį automobilį. Jis kelis esmenis gali nešti 200 mylių greičiu į valandą. Vieno bėgio automobilis statomas Orleans srityje. Kai bus gerai išbandytas, tai bus nutiestas ir į tolimesnes provincijas.

Naujas taikos derybų vadas

Vos tik kelios dienos beliko iki vieno didžiausio sukrėtimo, kuris įvyks Amerikoje ir iš dalies palies visą pasaulį. Tas sukrėtimas įvyks sasio 20 d., kai pasikeis krašto vyriausybė ir prezidento postą užims naujas žmogus.

Kartu su prezidento pasikeitimu pasikeis ir valdžios administracija, jos aparatas: įvairių aukštųjų pareigūnų vietose bus įau nauji žmonės, pasikeis įvairių departamentų viršininkai.

Pasikeitimai įvyks ne vien tik Amerikos ribose, bet ir užsienyje. Bus pakeisti įvairūs Amerikos diplomatai, kurie dabar atstovauja Amerikai daugelyje kraštų eidami ten ambasadorių pareigas.

Juo labiau artinasi sausio 20 d., tuo daugiau jau žinoma, kokis bus naujosios administracijos sąstatas. Žinoma, kas užims Valstybės sekretoriaus postą, kas eis karo sekretoriaus pareigas, kokie asmenys bus svarbiausiais prezidento patarėjais bei patikėtiniais.

Kaip ir paprastai, parinkimas kokio asmens svarbioms pareigoms išsiskiria nemažai komentarų. Laikraščiai, radijo ir televizijos komentatoriai tokiais atvejais tuoj pasisako dėl parinktų asmenų tinkamumo, jų kvalifikacijų. Vieni pasisako teigiamai, kiti — neigiamai, o treči aiškios nuomonės nepareiškia.

Iš visų prezidento Nixono parinktų asmenų aukštomis pareigoms gal daugiausia susilaukė komentarų Henry Cabot Lodge. Apie jį labai daug kalbama ne tik Amerikos spaudoje bei šiaip Amerikos gyventojų sluoksniuose, bet ir užsienyje. Ir tos kalbos bei komentarai ne tik nemažėja, bet, kaip atrodo, bandoma juos dar labiau išpūsti.

Kodėl taip daroma? Kodėl Lodge'o parinkimui priiduodama tiek daug svarbos ir tiek daug apie jį kalbama?

Henry Cabot Lodge nėra koks paprastas, eilinis asmuo, kuris mažai kam tebtų žinomas. Politikoje jis yra žinomas per eilę metų, užimdamas labai svarbius postus. Nekalbant apie įvairias diplomatinės pareigas, kurias jam teko atlikti, jis dviem atvejais (1963-1964 ir 1965-1967 m) buvo Amerikos ambasadorius Pietų Vietname. Tai reiškia, jog nedaug tebtų galima surasti Amerikos diplomatų tarpe tokių žmonių, kurie būtų taip

gerai susipažinę su tuo, kas vyksta Vietname ir ko ten siekia komunistai.

Visa tai turint galvoje, atrodo, jog prezidentas Nixonas, paskirdamas Lodge'ą vadovauti taikos deryboms Paryžiuje (jis pavaduos dabartinį taikos derybų vadą W. Averell Harrimaną) nepadarė klaidos ir pasirinko tinkamą žmogų.

Tačiau dėl to pasirinkimo kaip tik reiškiamas pusėtinai nusivylimas. Girdi, Lodge buvo parinktas dėl to, kad jis yra artimas Nixono bičiulis. Kai Nixonas 1960 m. kandidatavo į prezidentus, tai savo partneriu (viceprezidentu postui) jis kaip tik pasirinko Lodge'ą!

Bet juk tai nėra joks nusidėjimas ar nusikaltimas. Kur kas svarbesniu dalyku tenka laikyti tai, ar Lodge yra kompetentiškas taikos deryboms vadovauti, atseit, ar jis sugebės tas derybas pakreipti tokia kryptimi, kad jos privestų prie taikos?

Čia kaip tik ir vyrauja dvi nuomonės. Prisimenama, jog Lodge priklausė vadinamajai "vanagų" grupei. Vadinasi, stojo už tai, kad reikia dėti visas pastangas, kad Vietname komunistai būtų sulauktyti.

Kurie tai prisimena, tai ir reiškia nuomone, jog Lodge'o vadovavimas deryboms gali tik prisidėti prie karo pratęsimo..

Kiti mano, jog vadovautis tuo, ką prieš metus kitus Lodge manė apie Vietnamą, yra visiškai klaidinga. Jie nurodo Clark Cliffordą, kurį prezidentas Johnsonas paskyrė gynybos sekretoriumi į vietą atsistatydinusio McNamaros.

Clifford buvo laikomas "karingosios grupės atstovu" (atseit, vanagu). Tačiau, pradėjęs eiti savo pareigas, jis tiek pasikeitė, jog tas "vanago" epitetas jam visiškai nebegali būti pritaikytas.

Panašiai gali atsitikti ir su Lodge, kai jis tinkamai susipažins su derybų eiga. Juo labiau taip gali atsitikti ir dėl to, kad jis yra patyręs ir sumanus diplomatas, kurio vienas iš padėjėjų bus Marshall Green, labai sumanus, didelių gabumų vyras, pasižymėjęs diplomatinėmis derybų vedimu.

Todėl ir nedera iš anksto daryti sprendimą, susijusį su Lodge'o kvalifikacijomis kaip taikos derybų vado.

žiūrį į tautinius reikalus. Ji "pasigamina" savo tartum atskirą visuomenę — kokią "nusišala", tokią ir turi. Kaip miške šaukia, taip pamiškėje atsiliepia.

Pripažindami spaudai nepaprastai didelį poveikį, pastaroju laiku betgi vis labiau pastebime mūsiškės laikraštijos atbukimą — ji nepajėgia ar nebesugeba skaitytojų paveikti ir uždegti, nes išsikvėpusi jos dvasia. Ji nebetekusi pasitikėjimo savimi. Nepakanka tik rašmenis žarstyti ir iš jų žodžius sustatinėti — reikia liet. visuomenę nuolat judinti. Jei laikraštis nuvėsęs, skaitytojas — juo labiau.

Išeičių laikraščiai negali tenkintis vien žinių ir naujienų perteikimu. Jie turi būti nuolatiniai dvasios stiprintojai ir laisvės šaukkliai!

Kas kita nepriklausomos šalies laikraščiai, kur gyventojai nuolat jaučia tvirtą atramą savosios valstybės pavidalu. Šiandien tokią pagrindą išeičiai teikia tik jos laikraštija, kuri, belankydama tautietį, jame vis iš naujo pakursto tautinei bendruomenei nepriklausomybės jausmą.

Galės kas sakyti: juk dažną mūsiškį laikraštį daugiausiai mažiausiai padeda užpildyti patys skaitytojai. Ką jie parašo, tokią medžiagą laikraštis ir verčia. Šitoks padėties aptarimas teisingas tik iš dalies. Laikraštis nėra visiems atvira duobė, kur būtų viskas sumetama, ką kas pasiūlo. Kiekvienas spausdinsys turi atitinkamus reikavimus, kurių laikraštis turi atitikti. Gal jas graibstyti ir nelabai ir rašto talkininkai maždaug

suvokia ar nuolat jaučia. Lyg kapitonas laivą, redakcija laikraštį vairuoja iš anksto pasirinkta linkme.

Kol svarbiausiu liet. išeičių siekimu laikome tautinį išlikimą, savaime išlenda klausimas, ar mūsų laikraštija visuomet pakankamai aiškiai turi prieš akis tokį tikslą. Nepaisant jos teikiamų pavėluotų žinių, kartais menkų nuotraukų, skuboto rašmenų surinkimo, neatidžios korektūros, gausybės kalbos klaidų, o kitiems dar "sensacijų" ar "dinamikos" stokos, — tik tada galima tikėti, kad skaitytojai brangins ir remt lietuvių laikraštį, jei jis plazdės tautiniu gyvastingumu.

Vargu gali laukti lietuvių skaitytojo palankumo savajai spaudai, pirma "nesukūrus" (nesuformavus) jo lietuvių arba bent neįdiegus jame palankumo lietuvių apskritai. Jei nuolat girsi svetimus papročius, jei garsinsi ir pateisinsi mišrias vedybas, jei nesmerksi liet. vardų ir pavardžių pakeitimo svetimomis, jei nepaisysi ir neugdysi gražios, taisyklingos liet. kalbos, pakęsi jos nemokėjimą, dargi pats ją darysi, nuvertinsi savąją kultūrą ir liet. kūrybą, o garbinsi ir nuolat žavėsiesi svetimybiomis, jei peiksi savąją praeitį ir senovės palikimą, — ar gali tikėtis, kad tokią raštiją galės išsiugdyti gausų skaitytojų būrį?

Ar gali tikėtis, kad kas nors iš pagailos mūsų redaktoriams ir knygų leidėjams ims ir užsisakys liet. laikraščių krūvą ar išpirks užsigulėjusias knygas? Gal jas graibstyti ir nelabai karšti tautiečiai, jei mūsų raš-

tija būtų nepralenkiamą savo turiniu, jei būtų didelė įvairybė pasirinkti. Deja, toli gražu šitaip nėra. Tik nuoširdus, sąmoningas, geros valios tautietis rems ir palaikys savąją spaudą visų pirma dėl jos lietuviškumo, o taipgi laikydamas ją kovos už laisvę veiksmu.

Neprik. Lietuvoj skleistasis šūkis "Laukinis žmogus laikraščių neskaito" esamai mūsų buičiai visai netinka. Dabartinis neskaitytėlis ir raštingas išsprūęs, o labai dažnai neskaityto kaip tik dėl to, kad laikraštis lietuviškas! Jam jau mielesnė kitakalbė skaityba, nes dėl įvairių sumetimų jis jau "nebe-nori" būti lietuviu arba bent taip sau įsikalbėjęs. Iš atsiskancijų savo pastogėn įsileisti "Liet. Enciklopediją" jos leidėjas J. Kapočius gavo ir tokį patį siteminimą: "Enciklopedija man nebereikalinga, nes vaikui ja nesidomi — turime dvi angliškas, kurios daug geresnės".

Todėl vargu ką gali padėti ir vadin. spaudos mėnesiai. Lietuivybės įsamoninimas niekad negali liautis: jis turi būti varomas ne protarpiais, ne mėnesiais, bet nuolat — metų metais! Pirma tegu žvaigždė šviečia pati idėja, o tik paskui eis priemonės jai siekti.

Mūsų didžioji "gėda"

Lietuvis skaitytojas nuolat įtikinėjamas, koks paveikus ir galingas ginklas esanti spauda ir čia pat tas paveikumas naudojamas žalingai propagandai prieš save.

Tarp tokių prieš savo pačių reikalą ne vieno mūsų laikra-

(Nukelta į 5-tą psl.)

MELSKIMĖS PROTĖVIŲ KALBA

Rašo JONAS KASELIŪNAS

22

1. Lietuva šventųjų daugiskaitoje dar neturi, išskyrus tik nujauciamus pretendentus šventojo aureolei kurių būtų daug. Tačiau, dėl "Melskis Protėvių Kalba" prievolės nebuvimo, nėra kam išmelti jiems reikalingų stebiklų, kad galėtumėm naujas beatifikacijos bylas užvesti, arba bent esamąją bylą bent kiek į priekį pastūmėti! O kai nebėra besimeldžiančių sąvųjų, tai nebėra nei kam nei su kuo paieškoti ar sužadinti besimeldžiančių svetimųjų.

2. Mūsų jaunimas Pietų Amerikoje yra perdm tik svetimausių dvasios vadų valdomas. Jiems tie "savi" vadai suprantami tik iš ispanų ar portugalų tarpo, kuriuos vadiname brazilais, argentiniečiais, kolumbiečiais, venecuelais ir t. t. O senimas turi po du ar net po tris "savo" dvasios vadus: vaikų tikybos pamokų dėstytojų, už poterių pažymius "parūpintojai". Svetintautį kunigą iš artimiausios koplytėlės ar bažnytėlės, o trečią sekmadienį bei išieginį kunigą, kuris iš kraujo jau lietuvis, turėtų būti daugiau negu savas, bet, tokiai gausybei "autoritetingesnių" pavaduotojų esant, jis priverstas lietuviškas pamaldas uždaryti ir pasijauti atsargoje esančiu, kol Maskvos komunistai pasiūlys prie saviškių avelių Lietuvon sugrįžti (Anot prel. J. Balkūno, kuris jau įtikinėja nenusiminti, nes ten — Lietuvoje tikybos laisvė grįžianti prieš krašto išlaisvinimą), kad sugrįžusįjį, iš K. Bažnyčios besisai-pant, dar suspėtų kalėjime nukankinti. Šiuo metu iš-eivijoje daug saviškiais pasivadinusių dvasios vadų, o sieloje nei vieno savo.

Jaučių aukščiausių pareigą padėti savam tikėjimui orientuotis tautybių atžvilgiu! O kad mano ta reikiama-moji pagalba yra viešo pobūdžio, bei šiek tiek demo-nalizuojančio, tai kaltė tų bažnyčios galvų, kurie į

mano privačius laiškus (pradedant 1963 m. rugsėjo mėnesiu) neatsako, neišjudinamai ne tik slaptam dialogui, bet ir bet kokiai išpažinėčiai!

H). Šioje vietoje noriu pareikšti nuoširdžią padė-ką tam pašaliniam asmeniui (nes šį ilgą rašinį ne jam taikiau), kuris man oro paštu parūpino Prelato M. Krupavičiaus straipsnį "Šv. Kazimiero Lietuvių Ka-pinių Proga" ir taipgi ALB Čikagos Apygardos Ko-miteto Pasauliečių Teisėms Apsaugoti laiško tekstą Čikagos Archidiecezijos Kapinių Administracijai (DRAUGAS, š. m. III 9 d.):

Esu toli nuo įvykio vietos, bet kapinių problemą giliai pergyvendamas savo širdy, noriu pasakyti štai ką:

Ir Archidiecezija ir Komitetas Pasauliečių Tei-sėms Apsaugoti yra mažame aklygatvyje. Tiek vieni, tiek kiti kovojame už vieną ir tą patį tikslą pildami vandenį ir liepsnas, bet ne į gaisro židinį. Tik vienas prelatas M. Krupavičius savo rašiniu energingai nuro-do teisingą kryptį mūsų ugniagesiams! Jo straipsnį skaitant aiškėja, jog archidiecezija kovoja už kapinių sureliginimą, bet tikrumoje pati vykdo nureliginimo procesą. Juk kapinių sutautinimas jokiū būdu religijai neprieštarauja, o religiją tik įprasmina, ją aukščiau viska pastato! Gyvenime atsitikimai parodo, jog re-ligija pagerbia velionies norus, kad ir jo ištikimasis gyvenimo draugas — šunytis greta jo palaidotas būtų. Tačiau lietuvių — katalikų tautinės kilmės testamentai archidiecezijai nei šuns balso jau neverti.

Archidiecezija vykdo didelę klaidą, nes už kon-fliktų ribų visos archidiecezijos laisvame pasaulyje skelbia ir įrodinėja (deja tik įrodinėja, bet išvietin-tųjų mažumų atžvilgiu elgiasi priešingai), jog pakrik-štytai tautai priklauso visos teisės ir visokeriopą sielos bei dvasinį patarnavimą, prie kurių priklauso: papro-čiai, tradicijos, kalba — (tautos siela), meilės ugdy-mas tėvų žemei, tautinis išlikimas. Todėl nieko stebė-

tino, jog mielas prelatas M. Krupavičius tai mums paaiškina. Anot dvasiškių, esanti didelė Dievo dova-na bei suteikta garbė lietuvių tautai, kad tapome pa-krikštyti katalikais; nes, anksčiau buvę našlaičiai, po krikšto buvome motinos bažnyčios įsūnyti. Tai šitaip bažnyčios knygos aptaria mūsų bei savo narės padėtį Kristaus Kūnė!

Tačiau praktikoje, visų didžiausiam nustebimui, šia laime naudojomes tik laisvėje gyvendami. Išei-vijoje jau spėjome patapti kokiais tai "nacionalistais", kuriuos bažnyčios valdytojai pasirošę taip nubausiti, kad ateityje net žemėlapyje savęs nebesurastume. Ženkla rodo, kad tarp vaikų ir motinos kažkas ne-gero vyksta! Motina nebesuvaldo vaikų, vaikai nebe-klauso motinos! Motina eina sau, o vaikai sau! Moti-na kalba viena, o vaikai vykdo visai ką kitą. Jokiais švelniais pavyzdžiais mama vaikų nebepaveikia!

Tat kodėl taip darosi? Atsakymą rasti nelengva, kai pasikalbėjimų ven-gia ir lyg norima, kad nelabasis po bažnyčią ir toliau šeiminkautų!

Manau, šitaip yra todėl, kad bažnyčia savo na-riams priklausančių teisių neduoda. Jas vykdo tik pa-ti tauta bei laisvos valstybės.

Tačiau laisvės bei nepriklausomybės netekusiam nariui jau reikia ypatingos dvasinės globos, o ją mums tegali suteikti tik Viršutainė Institucija — visų tautų mokytoja Bažnyčia. Jei tos pagalbos mums suteikti negali net šioje Geležinės Uždangos pusėje, tai tada ji nėra viršutainė!

Šiame rašinyje siūlau memorandumu išprašyti "Melskis Protėvių Kalba" katekizme įsivedimą! Ta-čiau galėtų būti ir kita išeitis, jei hierarchija šių trijų nekaltų žodžių pasirašymą užpruotestuotų. (O tam yra galimybių, nes kaip sotus alkano nejaucia, taip ir hierarchija, kol jos didžioji dalis tiesioginiai komu-nizmo siautėjimo nepergyvena, išvietintųjų tautinių

mažumų atžvilgiu gali ir toliau aklas likti). Kita išeitis — Vatikano bei Šv. Tėvo specialus patvarkymas vys-kupijų valdytojams laisvame pasaulyje, kad *išeičių katalikų dvasinis aptarnavimas ir tikėjimo mokymas būtų betarpiam Vatikano bei Šv. Tėvo rūpesčiui palik-tas!* Tik Paskutiniojo Palepimo atvejais paliktinas svetintautiui kunigui. Tuo atveju atitinkamos kilmės išeičiai kunigai irgi pereitų Popiežiaus bei savųjų vys-kupų žinion, kurių gyvenamoji vieta turėtų būti tik Vatikane, bet ne "arčiau avelių" neva "patogesiam patarnavimui" (Du vyskupai vyskupijoje gali tiek pat nesutarti, kiek ir dvi katės maiše). Tai būtų logiškiau-siai suprantama išeitis, nes sodybos ir namų netekęs sūnus pirmoje eilėje glaudžiasi savo tėvo namuose, bet ne brolių ar pusbrolių gryčiose!

Šv. Kazimiero kapinių problemos gvildentojams patarčiau pamažu persiorientuoti tik už tautinių kalbų įvedimą. Visų tautinių apraiškų pradžia ir pabaiga yra tik kalboje — tautos sieloje. Atimk šią sielą — vi-sa kita savaime pranyks!

Greta kapinių problemos nepamirškime įteikti memorandumą ir dėl anų trijų žodžių, jei norime, kad mūsų kapinių problema ir tautinis išlikimas gera linkme išsispresytų!

Be to, turėtumėm išidėmėti, jog religijos vardu "nacionalistais" nepravardžiuojami tie, kurie savo kalba meldžiasi! Kai savo kalba meldėmės, bažnyčia kiekvieną "nacionalistinę tendenciją" patriotinė bei religine dorybe laikė, ją šventino ir laimino! Ta pa-čia bažnyčios paslauga šiandien naudojasi ir amerikie-čiai patriotai katalikai. Niekas dar neišdriso archi-diecezijos elgesio tautinių mažumų atžvilgiu naciona-listinių pavadinti, nes jos vartojamoji anglų kalba po-teriuose yra sureliginta, o lietuviškoji jau tik tauti-niam auklėjimui betinka (anot seselių kazimieriečių — lietuvačių)!

(Bus daugiau)

PROPAGANDA PRIEŠ SAVE

(Atkelta iš 4-to psl.)

Čių nusikaltimų yra jau virtęs įprastiniu asmens aptarimas: esą tas ar anas tautietis "nesigėdė" vadintis lietuviu arba kad jis nevengia ir nebija viešai išpažinti savo tautinės kilmės. Ypač esą nuostaba, kad jaunuolis įsigijęs garsios mokslo įstaigos diplomą arba net jau kur būdamas ribotai apmokamas, o lietuviu vis tiek dar būna...

Kad senieji prisirišę prie savo tautybės, tai neva dėl to, kad jau toks jų praeitis "sentimentas". Ji reikią laikyti tik malonių įpročių, pakenčiamu blogiu, atseit, senatvės požymiu. O kai jaunas ir dar šviesuosius kėdara arba nuveikias savo tautai, tai būgijama tarsi būtų nepaprasto didvyriškumo ir pasiaukojimo žygis.

Lietuvybę pavertus tik senų reikalu, pensininkų rūpesčiu ir apskritai tik mėgėjų užsiėmimu, belieka stebėtis, jeigu jaunuolis, jau spėjęs "gerai" įsitaistyti, o vis tik būna lietuviu. Mus ypač maloniai nuteikia, kad štai, Lietuvos nematęs, o ja domisi... nors iš savo jaunų dienų prisimename, kaip mes patys žavėjomės šalimis,

kurių niekad nebuvo matę, o tačiau jas vaizdavomės šviesiomis spalvomis ir apie jas svajojome.

Anaipol neįtariu, kad mūsikišiai laikraštininkai patys savo tautybę laikytų gėdingu dalyku. Tačiau ši nuolat iškišama užuomina ne vieną silpnąjį gundo manyti, kad tik nepaprastas drąsuolis ar "keistuolis" šiuo metu dar gali nebūkštaudamas ir garsiai lietuviu vadintis. Arba tarsi lietuviybė būtų tik prastuomenės, kaimiečių ar "mužikų" reikalas, o ne išprūsėlių ir ne jaunimo.

Nesakau, kad svetur nuoširdžiu lietuviu būti ir visur tokiu rodytis būtų visai paprasta ir lengva. Ypač čia gimimui ir tam, kuris čia dar mažas atvežtas, lietuviybė kartais nėra savaime suprantamu dalyku. Gali būti aplinkybių, kai pasireikšti savo tikrąją tautybę tikrai sunku, kad ir kažin kaip norėtum, ypač kai gyvenai, mokaisi ar dirbi tarp visai svetimų, kur neturi progos vartoti sav gimtosios kalbos ir t. t. Tačiau jokių atvejų niekam negali būti gėda savos tautybės. Vargu mūsų laikraštininkai išdrįstų

kad ir mažiausios tautelės narį klausti, ar jam negėda būti savos tautos ar genties sūnum.

Aišku, mūsų tarpe jau yra tokių, kurie net viešai pasigiria jaučią gėdą dėl savo lietuviškos kilmės. Tačiau šitokie kaip tik yra didžiausia mūsų išeivijos gėda!

Kai į šv. Kazimiero parapiją (Čikagoje) atėjo naujas vikaras kun. V. Valkavičius, "Draugas" šitaip pranešė: "...čia gimęs lietuvis, bet suprantas gerai lietuviu dvasią ir nesigėdintis prisipažinti ir tarp svetimųjų esąs lietuvis".

O kas tie svetimieji, kurių naujasis vikaras galėtų gėdytis? Juk ir jie yra kurios nors tautos ar kilmės žmonės. Ar jie savosios gėdijasi? Neaišku, kodėl mes turėtume gėdintis: ar kad mūsikišė tautybė "blogesnė" už kitas, ar kad mūsų tauta dabar pavergta? Ji visais laikais buvo puolama ir kitų grobiama, užtat anų didžiųjų naujų dabar likusi- maža. O ta čia gėdijasi ne jie, bet kaip tik mes prisiimam jų kaltes ir už juos raudonuojam!

Niekur pasauly neteko girdėti, kad galingojo užsitrauktąją gėdą silpnasai sau savintųsi! Nepaisant šitokios mūsikišės varomos propagandos žalingumo jaunimui, po Vasario 16-ios minėjimo torontiškiečiai "Tėviskės žiburiai" taip rašė: "Netrukto drąsos moksleiviams išnešti 16-sios idėją ir kitataučių viešumon..."

Visi esame liudininkais tų kitataučių jaunimo rodomos "drąsos" savo idėjas viešumai reiškiant — jos rodomos triukšmingai, nepaisant priemonių. Ne tik drąsos, bet laukinumo ir net smurtavimo netrūksta jų poelgiams. Ar "Tėv. žiburiai" rašėjas norėjo pasakyti, kad savo tautos reikalams viešumoje pareikšti mūsikiškiams reikėjo išskirtinės drąsos, beveik karžygiškumo? Tarsi gyventume bolševikijoje ar kitą diktatūrinę santvarkos dalį, jei šitaip, tai tokių drąsuočių tikrai ne daug galime tikėti.

Čikagiečiai "Laisvųjų Lietuva" apie jaunimo rodomą "drąsą" štai ką sako: "Dažnai mes dar gerimės, kad savas jaunimas, nors svetur gimęs ir augęs, dar lietuviškai kalbėti nesigėdė". Ar turėtų gėdytis lietuviškai šnekėti tik dėl to, kad jo tėvų gimtoji kalba?

Matyt, kad mes patys ir mūsų išmokslinti vaikai dar labai netoli esame tenuplaukę nuo anų laikų, kai V. Kudirka prieš savo bendralaičius, lenkus ar sulenkėjusius, draugus gėdijosi lietuviškai šnekanti savo tėvų. "Aušros" paveiktas ir didžiai atgailaudamas, jis savo kaltę betgi pasmerkė. Tačiau mums ir mūsų jaunajai kartai, kuri juk, tur būt, jaučiasi labiau už aną kudirkinę išprūsę, ano garsaus atsivertėlio pavyzdžio jau nebepakanka.

S. m. "Naujienu" 199 n-rio straipsnyje "Tautybės pasirinkimas" pamokomai pasakytas: "Tėvai, bandykite išleisti savo vaikus į mokslo. Išmokslinti, jie greičiau supras tautybės reikšmę". — Ar gyvenime tatau

pasitvirtina, trespredžia pats skaitytojas.

P. Žičkus andai "Dirvoj" apgailavo, kad birželio išvežimų paminėjimuose ir Balso vakaruose tik "pilkoji liaudis" "Nemačiau ten tavęs, Nikodemai, Laurai", rašė jis. — Kokia bebūtų visuomeninio ar kultūrinio pobūdžio paranga, pranešimuose iš lietuvių gyvenamųjų vietų nuolat pasigendama jaunės šviesuomenės.

Liet. laikraščiams jau seniai laikas liautis lietuviybę ir savo tautinę kilmę vaizdavus kažkokią keistenybę, kurią tik nepaprastas drąsuolis galys savintis!

Mūsų raštinioj netrūksta paraginimų "ugdyti asmenybes", nes esą iš miniažmonių (konformininkų) nieko gera negalima tikėtis. Užtektų mums kiekvienojo šeimoj užsiauginti tik padorų, aiškų lietuvių, "nesigėdintį" savos tautybės žmogų, ir dabarties sąlygomis jis jau ir būtų taja išskirtine asmenybe!

Ar tautybė gėdingas dalykas

Niekur kitų tautų tarpe nežinoma, kad tautybė būtų laikoma gėdingu dalyku, net ir ten, kur bendrinė sąžinė apsunksinta didelių nusikaltimų našta. Niurnbergo bylos metu pasauliui buvo skelbiama, kad už nacių žiaurys atsakomybė ir kaltė tenka visai vokiečių tautai. Neteko tačiau girdėti, kad po visų paaiškėjusių kacetų ir žiaurys vokiečių jaunimas gėdytųsi vokiečiais būti.

Kai L. Sukytė pradėjo dainuoti Metropolitan operoje, vienas liet. dienraščių šitaip džiugavo: "...Sveikiname Lieliją Sukytę pasiekus šio didelio laimėjimo ir didžiuojamės, kad ji lietuvaite ir nebijo to pasakyti". — Matot, kol dar nepriklausė operai, galėjo sau ramiai ir lietuvaite būti, bet, patekus į Met., reikėjo jau baimę nugalėti... Gaila, kad anas mūsų laikraštininkas nepakalbino garsios vokiečių Elzbietos Švarckopf; ji taipgi dainavusi Metropolitan'e ir koncertavusi visuose didžiuosiuose Amerikos miestuose. Savo laiku netgi priklausė Hitlerjugend S-gai — buvusi nace. O šitokia praeitis dabar laikoma niekam garbės nedarancia. Nė vienas ankščiau minėtų mūsikiškių raštininkų nepasiteiravo (vargu ir amerikiečiai laikraštininkai jai bus apie tai užsiminę), ar ji gėdijasi prisipažinti esanti vokiečių.

Ir pirmaujantis šių laikų simfoninės muzikos dirigentas Herbertas von Karajanas buvęs tikru nacių. Kai prieš ketlet metų su Berlyno filharmonikais jis lankėsi šiame krašte ne tik neraudo iš gėdos ar kentė baimę, bet visur buvo karališkai suiktas. Koncertų salės buvo pilnutėlės klausytojų. Žmonės žavėjosi klasikų sukurtais garsais, talentingo aiškinčiojo perteikiamais, ir vargu kas tuo metu prikišo jo "prastą" tautybę. Kodėl mes vis tokie gėdingi? Už kokias nuodėmes esame vis pasirengę raudonuoti?

Čia lankėsi ir rusų "Bolšoj" teatro šokėjai. Apie carinės ir

bolševikinės Rusijos daugybę tautų padarytas skriaudas nenlenka nei šnekėti, o ar jų šokėjai ir dainininkai gėdijasi rusais vadintis? O žydijs daug kur apie save palikusi blogų atminimų, ar gėdijasi savo praeities?

Kas gėdinga ir kas padoru

Kai žmogus nepadoriai, neteisingai ir netinkamai elgiasi, paprastai piktinamės, kaip jis išdrįsta šitaip daryti? Tačiau lietuviški laikraščiai viską pakenčia: ne tik gėdos stoka nepastebėsi juos kam prikišti, bet net visai nesistebi pav., dėl nepadoraus elgesio ar nekuklios išvaizdos (aprangos). Mūsų laikraščiai, netgi katalikiški, tarsi savitarpį lenktyniuodami, vos tik Paryžius ar Londonas spėjo iškepti, tuoj rodo visokių "bikinių" ir kitokių madų kraštutinybes. Arba, sakykim, šiaip merginai šauna į galvą pasigarsinti kokia neppaprasta išdaiga — tuoj mūsų paslaugioji spauda ir atkiša: žiūrėkit, kokią naują išradinę "kūrėją" šioms metams išperėjo!

Dar prieš operos "Gražinos" Čikagoje vaidinimą viename mūsų dienraščių buvo skelbiama, kad "nebus jokios gėdos ją parodyti amerikiečiams...". Posakis, jog tas ar kitas dalykas "ne gėda rodyti kitataučiams" arba "net kitataučiams" mūsų laikraštinioj dabar nuolat kartojamas.

Tačiau mums niekad nebūna gėda žiūrėti ir pasisavinti, ką tik tie kitataučiai besakytų ar berodytų — net ir patį džiungliškiausią dalyką! Tik dr. J. Adomavičius kartą savo skyrinyje apie sveikatą stebėjosi: esą bažnyčioj jau "be sijonų" lankosi, net prie švenč. Stalo artinasi ir dargi, anot jo, per Kalėdas, Jėzuitų koplyčioj. Mat, mada, nepaisant, kokia ji bebūtų ir kas ją būtų "sukūręs" — vis tiek sektina. Tik viešai išeiti su savąja tautybe vis dar reikia nepaprastos drąsos "gėdai" nugalėti...

Kad šių laikų mūsų tautietis puikuojasi naujovišku išprūsimu ir tariasi, kaip sakoma, esąs "ne siauru" ir dėl šito "pločio" nebejaucia jokio drovumo, — kodėl tos "dimensijos" staiga jam susitraukia savosios tautybės akivaizdoje? Kodėl kaip tik čia užsiplieskia toks jautrus gėdingumas? Kodėl čia reikia nepaprastų pastangų net kilmei prisipažinti? Juk tautybė (kokia ji bebūtų) yra labai plačios apimties ir stipraus pagrindo reiškinys. Tai ne mada, kuri vis kaitaliojasi, nuolat sugrįždama net į primityviškumą.

Dažnai matome, kad, besistengiant garsinti vis naujesnę kitokybę, kas ankščiau iš tikro buvo gėdinga, dabar jau įtikinėjama laikyti padoriu, visai priimtiniu dalyku. Ir atvirkščiai: sekmdienio rytais, pasukinėjus radiją, dažnai išgirsti protestantų pamokslininkus — "prycerius" šaukiant:

"Don't be ashamed of the Gospel!" (Nesigėdinkit Evangelijos).

Didi gėda tiems, kurie slapstosi nuo savo tautybės ir net

kilmės! Jei jau kas turėtų rauti iš gėdos, tai pirmiausia visi nuliutinę savo pavardes, neleidžią savo vaikų į liet. mokyklas arba savąją kalbą su jais namie nebesnektų. Daug mūsų tarpe ir tokių, kuriems televizija atstoja visokias lietuvių sueigas. Kodėl mūsų laikraštija nesistebi, kad jie šitaip elgtis nesigėdi?

Išėjimas dėme laikytini visi tie, kurie, patys būdami pasprukėliais iš bolševikų nagų, šiuo metu skelbia, jog dabar Lietuvoje žmonės "laisvesni ir geriau gyvena, negu nepriklaus

Nukelta į 1 psl.

DULKIŲ SIURBLIŲ TAISYMAS

Valome, ištepame, suderiname, pakeičiame (hoses) — žarnas

Parduodame ir taisome visų gamybų dulkių siurblius ir turime dalis, maišelius ir visus prireikimus (dalis) visų gamybų siurbliams — Electrolux, Hoover, Eureka, Kirby ir Royal bei kitų.

B and B DISTRIBUTING CO
A to Z Vacuum cleaners
4081 ARCHER AVENUE
(Prie California Ave.)
Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-4707
Vod. Arvydas M. DIKINIS

Union 6-9204

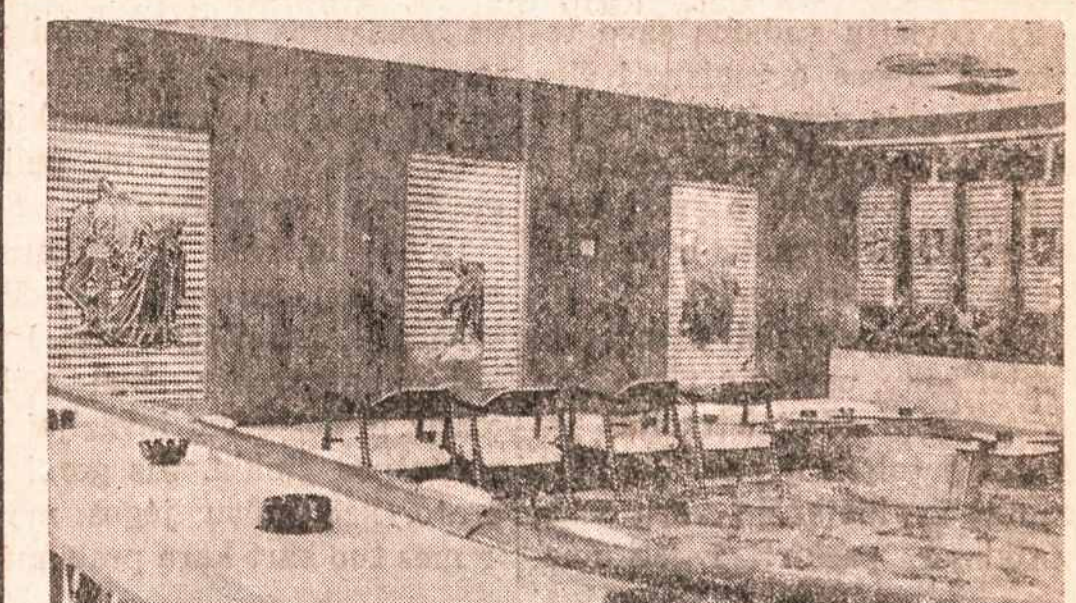

MIAMI BEACH, 41, FLORIDA
BLOKAS NUO PAJŪRIO
Sophie ir Bernice Welicka

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmdieniais atdara nuo 12 iki 5.

ISTAINGINGO IR MODERNAUS BARO VAIZDAS IŠ SHARKO'S WEST RESTORANO

BROLIŲ SHARKŲ RESTORANAI IR COCKTAIL LOUNGES

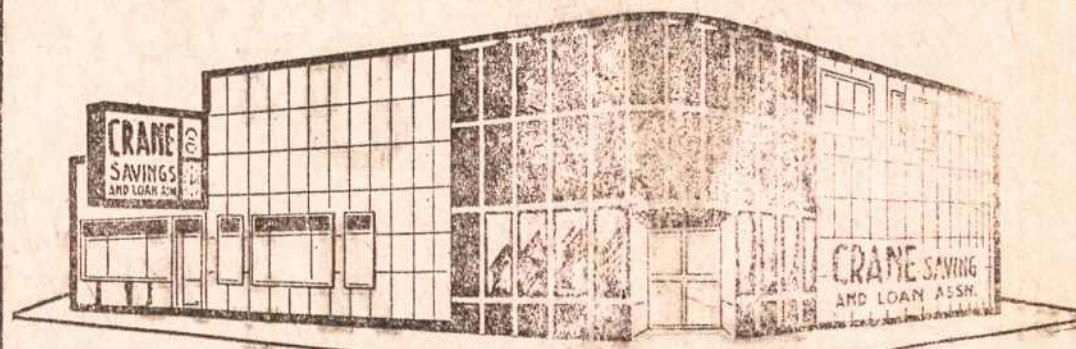
SHARKO'S West 6301 W. 63rd St. Telef. LU 6-3636.

SHARKO'S East 7840 So. Western Ave. Telef. PR 6-6644

Abu restorai turi vėdinamas sales tinkamas vestuvėms ir kitokiems parengimams. Skaniai pagaminti valgiai. Vietiniai ir importuoti įvairūs gėrimai.

Savininkai Jurgis, Geraldas ir virėjas Gregorius Š A R K O S

CRANE SAVINGS and Loan Association

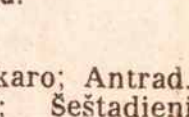
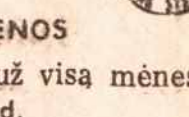
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

4 3/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS

MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prasome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujasis kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

GINTARAS RESTORANAS

2151 W. CERMAK RD. ♦ TELEF. 376-2815

Jeigu norite skaniai pavalgyti ir pasmagurauti skaniais lietuviškais patiekalais, užsukite į vienintelį lietuvišką restoraną apylinkėje.

Atdaras kasdien nuo 7 val. ryto iki 7 val. 15 min. vakaro.

Savininkai V. ir V. DUKŠTAI.

Jau išėjo

Povilo Laurinavičiaus romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelio susidomėjimo. Knygoj kelia aštrius gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

SEARS

HERITAGE Memorials

Ankapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti Sears, Roebuck and Co.

KAINOS nuo \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.

Kapinių mokesčiai atskirai. Pigus, geras patarnavimas. 6153 South Western Ave. Tel. Hemlock 4-4800 THOMAS J. KEARNS, vedėjas

Mes mokame

5 1/4%

METAMS ANT VISŲ TAUPYMO CERTIFIKATŲ MINIMUM \$5,000.00

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470

Frank Zogas
President

GEN. V. VITKAUSKO ATSIMINIMAI APIE PASKUTINIUS POSĖDŽIUS

(Tęsinys)

Posėdžio tase:
"Po petraukos vėl atgijo diskusijos: priimti Maskvos reikalavimus ar atmesti? Kartojosi pirmą kartą, bet dar labiau pakrikęs. Priešinimosi šalininkai pradėjo demoralizuotis ir nykti. Pagaliau, paklaustas, kokia yra mano nuomonė, atsakiau, kad, turėdamas galvą ir seniau, ir ypač dabar išryškėjusias Lietuvos gyventojų nuotaikas, kurios, savaime suprantama, yra tolygios ir kariuomenėje, tai pat visiškai nepakankamą priešinimosi pagrindą ir jo keistą tikslą, laikau jį visiškai nepriimtiniu".

Vitkauskas vyksta į Gudagojaus stotį:...

"Po valandos kitos iš Maskvos buvo gautas pranešimas, kad ryšium su netrukus prasidedančiu papildomu Tarybinės Armijos junginių įžengimu į Lietuvą Gudagojaus stotyje turi susitikti abiejų pusių kariuomenių vadovybės atitinkamam susitarimui žygio vykdymo reikalais. Skubiai nuvykau. Po daugiau kaip dvi valandas trukusio posėdžio susitarimas buvo pasirašytas. Birželio 15 dienos 15 valandą Tarybinės Armijos junginiai peržengė sieną. Aš skubėjau atgal".

Vitkauskui sugrįžus į Kauną, tuojau buvo išleistas sekančio turinio įsakymas:

"Lietuvos vyriausybei priėmus SSSR Vyriausybės reikalavimus įsteigti Lietuvoje naujas sovietų kariuomenės įgulas, š. m. VI.15 d. 15 val. sovietų kariuomenės dalys pradėjo per sieną žygi krašto vidun.

1) Įsaku: Žygiuojančiai sovietų kariuomenei taikyti visas mandagumo ir draugiškų santykių taisykles, panašiai, kaip jos buvo taikomos anksčiau įvestai kariuomenei.

2) Divizijų vadams savo teritorijų ribose organizuoti šios kariuomenės vorų sutikimą, pasiūniant pasitikti ir prisitaikyti daly vadams, o svarbesnėse kryptyse išvyksta ir pasitinka patys divizijų vadai.

Painformuoti dėl patogesnių žygiui kelių, pastovių vietų, įskaitant vietos administracijai parengti patalpas ir pan. Jei būtų gautas žygiuojančių vorų vadų sutikimas, paskirti lydėti nuo-

latinius aukštesnio laipsnio karininkus, mokančius rusų kalbą.

3) Imtis visų galimų priemonių, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė būtų apsaugota nuo bet kurių išsišokimų.

Bet kuriems incidentams įvykus, dėti visas pastangas juos likviduoti vietoje, nepažeidžiant mums draugingos kariuomenės orumo.

Visur, kur tinka, priminti, kad mes žiūrime į Sovietų Sąjungos kariuomenę, kaip į draugišką kariuomenę, ir prašyti mūsų kariuomenės, administracijos ir gyventojų atžvilgiu taikyti tokius pačius jausmus.

4) Tikslu pilnai patenkinti žygiuojančios Sovietų kariuomenės pageidavimą, karininkai palydovai, kur reikia, turi pavartoti visą savo autoritetą administracijos organų ir gyventojų atžvilgiu, per daug nesivaržydami dėl atsakomybės. Tačiau, įvykus nesusipratimams, turi tuojau apie tai pranešti žygiuojančios voros ar dalinio vadui.

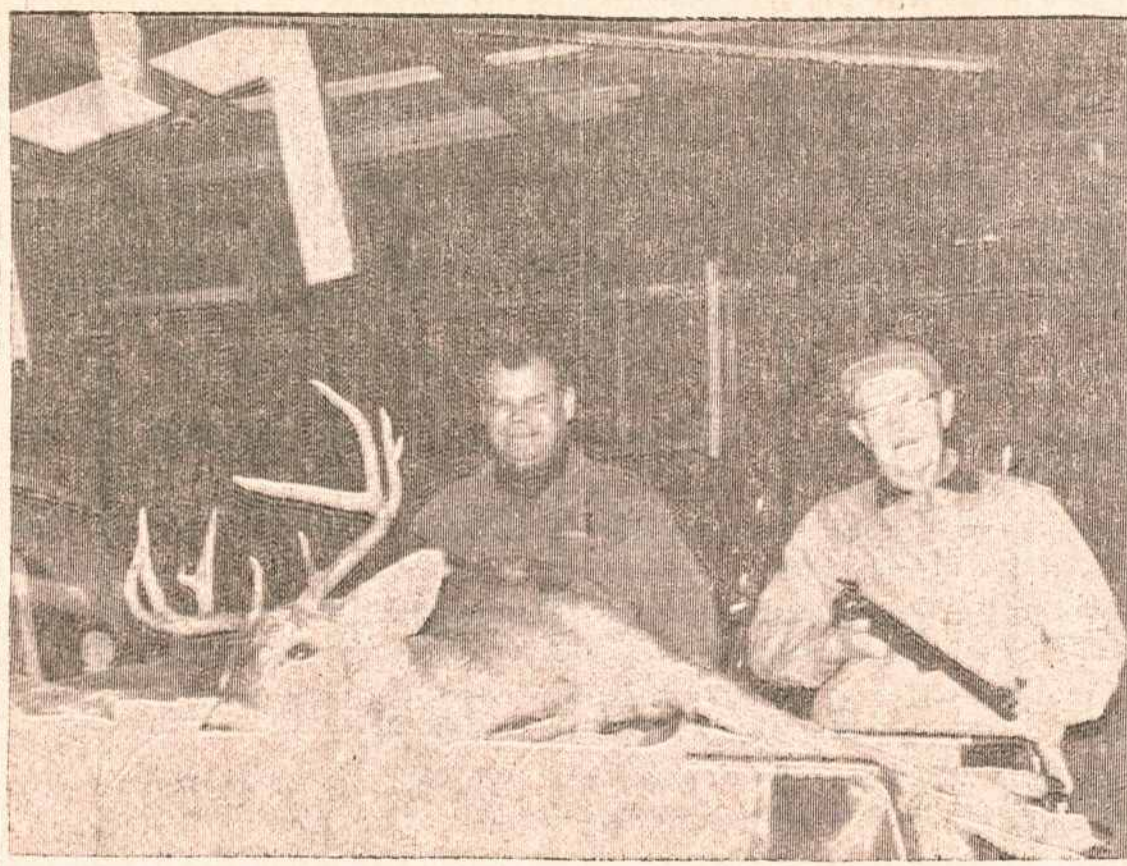
Tik ypatingai svarbiais ir painiais klausimais susisiekti su Kar. Štabu ir gauti nurodymų.

5) Šį įsakymą vykdyti tuojau".

Pabaigoje Vitkauskas truputį paliečia ir 9 pėstininkų L. K. Vytenio pulką, kuris tomis lemtingomis dienomis buvo išvykęs į pasipriešinimo žygį. Apie tai jis rašo:

"...Smetona, dauguma ministrų, įvairūs kiti fašistiniai vadovai išbėgo į Vokietiją. Bėgdami pakeliui provincijose, kurios buvo nepakankamai informuotos apie padėtį, fašistiniai vadovai stengėsi sukelti paniką, o buvusieji ministrai davinėjo įvairius provokacinius įsakymus. Pavyzdžiui, Musteikis, bėdamas per Marijampolę, suklaidino vietinės įgulos viršininką, su kuriuo buvo nutrukęs ryšys, įsakydamas jam su vyro 9-tuoju pėstininkų pulku trauktis Vokietijos link. Skubiai pasiuntus tąją kryptimi vieną generolą su dviem papulkininkiais, padėtis buvo atstatyta, pulkas grąžintas į savo įgulą".

Ir iš šių gen. V. Vitkausko atsiminimų matome, kad Prezidentas A. Smetona visa laiką laikėsi nuomonės, kad reikia gintis ir bolševikų invazijai pasipriešinti ginklu. Jis gerai suprato, kad mūsų jėgos mažos ir mes tuo kart karą pralaimėsime.

Chicago Lietuvių Medžiotojų - Meškeriojų Klubo nariai A. Pretkelis ir P. Padvas ruošia žvėrieną metiniam balui.

me. Bet mūsų laimėjimas bus ateityje, nes sėdami prie žalių, jo stalo turėsime įrodymų, kad mes priešinomės prieš okupantus ir gynėme savo tėvynę. Ir dabar tą klaidą labai jaučiame. Komunistai užliūliavo visą pasaulį, kad mes jų laukėme, juos kvietėme ir sutikome su gėlėmis. O tą jų propagandą neturime kuo atsverti, nes mes pasidavėme be šūvio. Ir visa tai norėjo dauguma karinės ir politinės vadovybės, kuri nepritarė pasipriešinimo žygiui. Tai po to, kas gi beliko prezidentui daryti? Negavus pritarimo ir reikėjo skubiai bėgti, nes jam už tai grėsė nuo okupantų suėmimas ir mirtis. Galima laikyti prezidento silpnybę, kad jis nesugebėjo pasirinkti tinkamų pagelbininkų. Paimkime, kad ir patį gen. Vitkauską? Tokiu neramiu momentu jo paskyrimas kariuomenės vadu, ar tai nebūvo padaryta didelė klaida. Nejaugi mūsų saugumas nežinojo, kad jis užsisiuvęs tarpupadyje nešiojasi komunistų partijos kandidato biuletą? Jis ruošė dirvą raudonosios armijos invazijai ir pirmas išdūmė ją pasitikti. Juk mūsų vadovybė rusų okupacinius kėslus jau iš anksto žinojo. Tai kam reikėjo mūsų kariuomenę taip išsklaidyti ir atskirti sunkiųjų ginklų rūšis, kad ji negalėtų staigiai veikti. Ar tautai buvo pranešta apie gresiantį pavojų ir ar ji buvo ruošiamą kaip reikės užsilaikyti priešui mūsų kraštą okupuojant ir kaip okupacijos laikotarpis? Atrodo, kad net ir paskutinę dieną mūsų vadovybė neišleido įsakymo nei tautai, nei kariuomenei, ir nedavė jokių nurodymų. Vadovybė tik pakriko ir viskas palikta nežinomam likimui. O Vitkauskas tą padėtį la-

bai gerai išnaudojo. Vos spėjo sugrįžti iš Gudagojaus stoties, tai tuoj išleido įsakymą, kuriuo supančiojo visą Lietuvos kariuomenę. Musteikiui įsakius, tik 9 pėstininkų pulko vadas su savo pulku išėjo į pasipriešinimo žygį. O 7 pėst. pulko vadas visiškai atsisakė vykdyti gen. Musteikio įsakymą. Aišku, kad jis jau buvo supančiotas Lietuvoje pasilikusio gen. Vitkausko įsakymu ir jį vykdė.

Bendrai paėmus, Lietuvos kariuomenę aš gerbiu ir ją didžiuojuosi, nes ir man teko joje tarnauti. Bet žiūrint iš tų liūdnyčių dienų taško, tenka dalinai ir ją pakaltinti. Gaila, kad tuo laiku mūsų kariuomenės aukštajai vadovybei trūko 1918-20 metų savanorių kariškos dvasios. Be to, žvilgtelėjus iš linksmesnės pusės, pastebėsime, kad jau turime keletą karininkų ir su politine praktika. Jie jau mokėjo ruošti perversmus, išvaikyti Seimo atstovus, areštuoti ministrus ir tankais verstis apsauginius vartus. Turėjome ir "sauloninių" karininkų, kurie mikliai švaistėsi kardais, paradoose rėžė skambias kalbas ir žadėjo neatiduoti priešams nė vieną pėdą savos žemės. Bet kai tikrai reikėjo tėvynę ginti, tai tie "narsuliai" sudribo kaip šalnos pakastos lepės. Tai ir peršasi mintis, kad tokiems "divyriams" kariuomenės tarnyba buvo tik lengvo pragyvenimo šaltinis. Kodėl tada trūko drąsos areštuoti gen. Vitkauską ir kitus jo pakalikus? Kur tada buvo tie, kurie taikos metu įvykdė vidaus perversmus mokojo išdidžiai girtis; — valdžiau dvi divizijas ir buvau Lietuvos diktatoriumi?... Taip, gal kas galvoti, kad tai praėjus ir nėra reikalo ją kelti. Bet tie įvykiai dar neuėjo į amžiną ir laukia savo eilės. Dėl jų galutinį žodį dar tars istorija.

Šie gen. V. Vitkausko atsiminimai parašyti labai bolševikišku žargonu ir beveik nėra nieko naujo. Tai jų taip sakant ir negalima imti už gryną pinigą. Bet kai kurios smulkmenos visgi šį tą paryškina.

(Pabaiga)

• Kai žmogus ateina pas mane klausti patarimo, aš surandu tokį patarimą ir duodu jam.

Josh Billings

Kino artistė Gloria Swanson šiomis dienomis važinėjo Maskvon ir labai atidžiai stadijavo paprastų sovietų imperijos gyventojų kasdienybę. Jai rūpėjo patirti, kokias pensijas gauna buvę kino artistai ir kaip jie gyvena.

Maistas ir dantys

New Yorke Odos ir Vėžio ligoninės gydytojai Meyers ir Thorne štai ką sako apie arseniko ir švino mišinio dujų apnuodytus vaisius: "Dažnai būna, kad ligonis lengvai suserga, užsinešęs arseniku. Ligos simptomai kartais būna nepastebėti. Taipogi plaukų slinkimas, visiškas nuplikimas ir tūlių odos ligų priežastys yra tampriai susijusios su minėtais nuodais".

Taipogi iš daugybės padarytų kraujo ir šlapimo tyrimų išaiškinta, kad pas sergančius egzema daugiau kaip 35% ligonių gavo ligą arseniko ir švino mišiniu.

Maisto tyrinėtojai sako, kad arseniko ir švino mišinio dujomis yra apnuodyti obuoliai, kriaušės, grybai, ryžiai, morkos, žirniai, jautiena, veršiena, kiaušiniai, žalios daržovės, ir visi džiovinti vaisiai, saldainiai ir cigaretės.

Dr. Lendrich savo raporte pažymi, kad iš 50 obuolių, pirtų skirtingose vietose, nebuvo rasta nei vieno be arseniko ir švino nuodų ir kiekvienas obuolys turėjo nuo 18 iki 20 sykių daugiau švino negu arseniko. Tai gi arsenikas ir švinas, naudojami maisto apsaugai nuo puvinio, yra mirtini nuodai.

Nuo šių nuodų apščiai nukentėja žmonės, ypač angantiejie vaikai. Dr. Vogt, Bostono vaikų ligoninės prižiūrėtojas sako, kad didžiama vaikų ligų yra padaras apnuodyto maisto. Nuoj prasideda nevirkšnimasis, užkietėjimas, dujų išputimas, galvos skausmai ir net smegenų plėvės uždegimas. Tai vis padaras cheminių maisto konservų.

Su šiomis blogybėmis mažai kovojsima. Gydytojai valdžios paskirtose vietose žiūri į visa pro pirštus, nenori pastebėti ir beveik visuomet palaiko maisto

magnatų pusę.

Kaip ilgai tas viskas klestės, sunku pasakyti, bet anksčiau ar vėliau prisieis aštriau kovoti, kad pašalintų nuodingus cheminio konservavimo būdus iš maisto. Prašalinimas yra visai pigus, nes 1 bušeliui vaisių ar daržovių kainuoja mažiau 5 centų. Prašalintus nuodingus konservavimo būdus, savaime pranyks

ir didžiama vidurių ligų, kurios ne laiku šiandien nuvaro į amžiną milijonus žmonių.

Dr. A. J. Gusenas

OLYMPIC CARPENTER
AND REPAIRS.
PORCHES OUR SPECIALTY.
INSURED.
For Free Estimate
Call BILL — After 6 P. M.
973-0161

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel. SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugelį kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraudimams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudimą ir ilgą pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS nieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudimas tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudimą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimui pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudimą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudojama visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviški KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

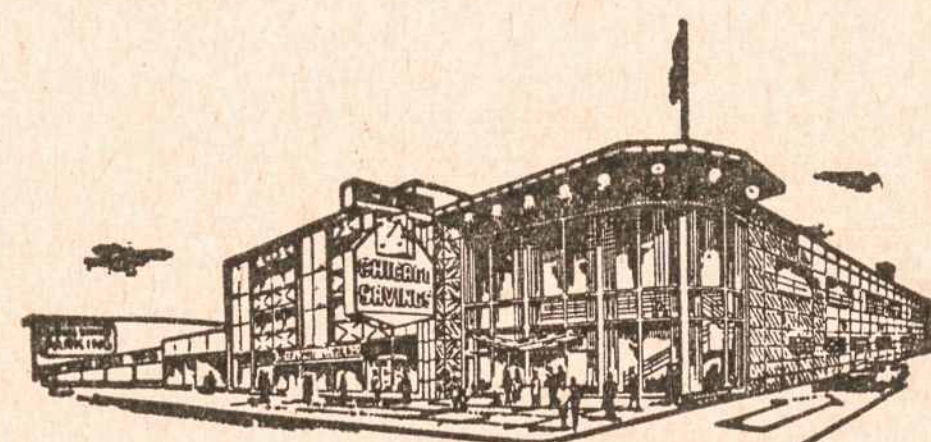
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Kurkite geresnę ateitį

Išjunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkite Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4% %. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SENTAPOS	MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ									
	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.	12 YRS.	14 YRS.	16 YRS.	18 YRS.	20 YRS.
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,167.46	\$1,534.51	\$1,937.70	\$2,380.57	\$2,867.04	\$3,401.40	\$3,988.36
20.00	504.26	1,058.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02	3,875.39	4,761.14	5,734.08	6,802.80	7,976.72
30.00	756.39	1,587.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53	5,813.09	7,141.71	8,601.12	10,204.20	11,955.08
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04	7,750.78	9,522.28	11,468.16	13,605.60	15,953.43
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55	9,688.48	11,902.85	14,335.21	17,007.00	19,941.79
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06	11,626.17	14,283.42	17,202.25	20,408.40	23,930.15
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57	13,563.87	16,663.99	20,069.29	23,809.80	27,918.51
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08	15,501.56	19,044.56	22,936.33	27,211.19	31,906.87
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59	17,439.26	21,425.13	25,803.37	30,612.59	35,895.23
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09	19,376.95	23,805.70	28,670.41	34,013.99	39,883.59

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00

JOHN PAKEL, President

5 1/4%
Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4%
Ant visų knygelių sąskaitų

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organiz'n meetings
- Cash checks and pay all family bills with our spec'l money order checks. No service charge to members
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE

Tel.: GR 6-7575

HOURS: Pirmadi. — 12.00 P. M. — 9.00 P. M., Antradi. — 9.00 A. M. — 4.00 P. M., Treči. — Uždaryta visą dieną, Ketvirtadi. — 9.00 A. M. — 8.00 P. M., Penktadi. — 9.00 A. M. — 8.00 P. M., Šeštadi. — 9.00 A. M. — 12.30 P. M.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeninius jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METU \$10,000
AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ
SĄSKAITOMS

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Čikagos knygyne praėities filmai

Kas norėtų prisiminti žymesnius praėities filmus, Čikagos viešasis knygynas duoda progą:

Sausio 10 d. — The Great Chase (77 minutes). Momentai iš scenų "The Great Robbery" (1903 m.), "The Mark of Zorro" (1920 m.), "The Perils of Pauline", "The General". Visi tyliji filmai 2:15 val. po piet.

Penktadienį, sausio 17 d. — "The Legend of Rudolph Valentino" (60 minučių). 2:15 val. popiet.

Penktadienį, sausio 31 d. — "The Golden Years" (60 minučių filmas).

Filmų rodomi nemokamai bibliotekos auditorijoje, 2-me aukšte; įėjimas iš Randolph gatvės.

Senatvės pensijos klausimais

Jeigu jūsų amžius artinasi metus kada pasitrauksite iš darbo, tai jūs ne tik turite paduoti reikalavimą pensijos du ar tris mėnesius prieš pasitraukimą. Jūs taip pat turite apsirūpinti reikalingu savo amžiaus įrodymu.

Tas įrodymas turi būti duotas kiekvienam atvejui, kada metų skaičius yra reikšmingas, sako Miss Marion L. Butzow, Social Security District Manager, 1775 W. Ogden Ave., Chicago.

Geriausiu įrodymu skaitoma gimimo ar krikšto metrika.

Jei gimimo ar krikšto metrikos neturite ar negalite gauti, kiti įrodymai reikalingi: pažymėjimai, ankstyvos įrašytos mokyklos dokumentas, jaunų metų mokslo pažymėjimas, vedybų dokumentas, apdraudimo sutartis, karo tarnybos pažymėjimas; priimtini ir kiti dokumentai. Svarbu turėti ne vėlesnių laikų, bet ankstyvų, jaunų dienų įrodymas ar įrodymai.

Tačiau, jei ir pavėluojat apsirūpinti reikalingu amžiaus įrodymu, visvien pensijos reikalavimą paduokite.

Ir dar vienas dalykas. Jeigu jūsų uždėjęs yra mažesnis, negu \$2,880.00 metams, galima gauti pensijos net jeigu dar tebedirbate.

Norėdami gauti šios rūšies klausimais daugiau informacijos, kreipkitės į savo apylinkės Social Security raštinę.

Mirė du apdeję sprogime

Trečiądienį, sausio 8 d. Broadview miestelyje (12 mylių nuo Čikagos) buvo sprogimas ir gaisras. Sužeista buvo 20 žmonių. Ketvirtadienio pranešimas sako, kad iš sužeistųjų jau du mirė. Chase Products Co. dirbtuvės superintendantas Charles Moore, 41 metų, ir Christin Judkins, 20 metų, iš 1925 N. Mozart.

\$100 dienai ligoninėje

Mount Sinai ligoninės atstovas trečiądienį (sausio 8 d.) pareiškė, kad šiandien kaina ligoninės vidutiniam pacientui pasiekė kone \$100 dienai.

Pacientai šiandien moka ligoninei brangiau, negu kada nors mokėjo praėityje, pasakė Mount Sinai ligoninės prezidentas Glasser, ir brangimo ribų nematyti.

Mount Sinai ligoninė, pasiropdo, turi vargo ir su valdžios įstaigomis. Ligoninei yra skolingos kaimurios Illinois ir Cook apskritys įstaigos \$1,300,000, o pačiai ligoninei, savo keliu, tenka ieškoti paskolų byloms apmokėti.

33,100 naujokų kovo mėn.

Gynybos Departamentas Washington paskelbė trečiądienį, kad kovo mėnesį teks paimti ginkluotų jėgų tarnybą dar 33,100 vyrų. Iš jų 31,600 bus mobilizuoti armijai, o 1,500 marinių korpusui.

Studentui metai priežiūros

Čikagos miesto kolegijos Wilson skyriaus mokytojų ir studentų konferencijoje gruodžio 11 d. (pernai) studentas juodukas Billy L. Brooks, 19 metų, sumušė Wilson mokyklos prezidentą Charles R. Monroe.

Teisėjas John F. Hechinger paskyrė Brooks'ui metus probacijos (priežiūros). Lengvos bausmės kaltinamajam prašė ir pats mokyklos prezidentas Monroe.

Statyba pirmąja Čikagoje

Daugiau negu pusės bilijono dolerių vertės mažesnių (šeimos) namų ir apartamentų imta statyti Čikagoje 1968 m., praneša mēras Daley.

Pasak Economic Research Bureau of Advance Mortgage Corp., Chicago, tai reikšia 20% daugiau leidimų, negu New York'e ir beveik dvigubai tiek leidimų (laisnių), kiek duota Los Angeles mieste.

1968 metų leidimai visi buvo naujiems apartamentams. Jų visų kaina siekė \$508,500,000.

Metropolijos srityje vienos šeimos namo kaina nuo 7,000 dolerių 1946 metais pakilo 1968 metais iki 21,490 dolerių. Bet ne Čikagoje. Čia Čikagoje, vienos šeimos namo \$6,921 kaina 1946 metais pakilo 1968 metais tik iki \$13,556.

TRUMPAI

— Juozas Balčiūnas, praleidęs 10 dienų ligoninėje ir atsigavęs nuo kankinančios slogos, jau parvažiavo namo. Jis vaikščioja po namus, bet šalčio metu gydytojas uždraudė važinėti į susirinkimus.

— Stasys Dargužis netikėtai buvo sučiuptas stiprios slogos. Pakilus temperatūrai, jis taip pat išvažiavo į ligoninę. Ten priežiūra daug geresnė, negu namuose. Temperatūros jis jau neturi, bet namo dar nevažiuoja.

— Jau baigiamas įrišti O. Algimienės romanas "Raudonasis amaras".

♦ Cicero Lietuvių Medžiotojų, žuvautojų klubo garsusis MEDŽIOKLES — UŽGAVENIŲ BALIUS įvyks š. m. vasario 15 d., šeštadienį Richard's Ball Room, 3243 So. Harlem Ave., Berwyne. Richard's (anksčiau vadinos Bond's) Ball Room yra viena iš gražiausių, moderniausių salų Čikagos apylinkėje. Gros pilno sąstato L. Bichnevičiaus orkestras. Svečiai turės didelį pasirinkimą šaltų užkandžių ir bus socialiai vaišinami karštais patiekalais kalnų elnio ir šernienos. Baras, dovanos ir kiti įvairumai.

Visos vietos rezervuotos. Dėl rezervacijų ir informacijų skambinti: Cicero — V. Mičiuliu OL 6-3187, Čikagoje — J. Ardiekui YA 7-3283. (Pr).

♦ Operos Lėšų Telkimo Komiteto teatrinis parengimas įvyks šio mėn. 26 d., sekmadienį, Drury Lane Theatre, 2500 W. 94th Pl., Evergreen Park. Programoje: "Star-Spangled Girl", su Edd Byrnes. Pradžia: 3:30 val. po pietų. Po vaidinimo ten pat, Martinique restorane, — pietūs ir šokiai. Bilietai gaunami pas k-to nares, operos v-bos narius ir "Marginiuose", 2511 W. 69th St., Chicago. Telef.: PR 8-4585. (Pr).

♦ Senasis Britanijos Lietuvių Klubas Čikagoje šaukia visų narių metinį susirinkimą, kuris įvyks sausio mėn. 12 d. 3 val. J. Vaičiūčio svetainės salėje, 4258 So. Maplewood Ave. Bus naujos valdybos rinkimai. Visi nariai ir prijaunantieji prašomi skaitlingai dalyvauti. Po susirinkimo — "kavutė". Klubu valdyba (Pr).

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

1 MAN OFFICE
PART TIME
Typing, assist with tax return preparation. By appointment only. Call Mr. ABOD 528-5100

WAITRESSES WANTED
Short hours. Lunches. Good salary. Excellent working conditions. Good transportation. Call 379-3635

TYPIST - CLERK
Small office, all co. benefits, 35 hour week. Call Miss STEIN, WA 2-5226

SECRETARY
for health organization. Chicago, near north. To assist executive secy. Dictaphone or shorthand, quality typist, assume responsibility. Congenial small office. Excellent salary and benefits. Call 787-5518

GENERAL OFFICE
Opening for mature woman. Permanent position. Must be good typist. 37½ hr. wk. Co. ben. Inc. prof.shar. Apply in person, John A. Dickson Publishing Co., 1727 So. INDIANA

MOTINAI PADĖTI IR LENGVAI RUOSAI
Reikalinga jauna mergina, kuri norėtų gyventi gerose namuose, turėtų privatų kambarį, TV ir gerą atlyginimą. 2 maži vaikai. Šiauriniame Čikagos priemiestyje. Reikia kalbėti angliškai. 272-7446

VALYTOJA DIENOMIS
Pilną ar dalį laiko. \$14.00 į dieną pradžiai. Netidėliokite ir paskambinkite dar šiandien. ABELMAIDS 463-2015

SEIMININKĖ
Pageidaujama, kad gyventų vietoje. Yra 1 mokyklinio amžiaus vaikas ir lengva namų ruošla, kurią jūs pati tvarkysite. Gera apylinkė ir atlyginimas. Skambinkite susitarimui Mrs. COLBERT 236-0535

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS
Bendrai namų ruošai ir prosiėjimui, 1 dieną savaitėje pastoviai. Park Ridge. Gera transportacija. Turi kalbėti angliškai. 825-2233

TYPING AND FILING
Full or part time, modern office with profit sharing. Phone 332-0926 SAFCO 605 WASHINGTON BLVD.

SEIMININKĖ
Reikalinga priemiestyje, arti St. Charles, Ill. Privatus kambarys, vonia ir TV. Aukščiausias atlyginimas. Turi kalbėti kiek angliškai. Skambinti Collect nuo 9 val. ryto iki 11 val. p. 584-3622

MOTERIS VALYMO DARBAMS
viena dieną savaitėje, Hinsdale. Turi kalbėti angliškai, savos susisiekimo priemonės. Dviejų liudijimai. 323-7932

GIRL FRIDAY
TYPING & SOME SHORTHAND. GENERAL OFFICE WORK. GOOD TRANSPORTATION. GOOD SALARY. Phone 935-1373 after 10 A. M.

GENERAL OFFICE
Typing required. General office duties. Company benefits. Good transportation. APPLY TRINER SCALE CO. 2714 W. 21st STRET

SECRETARY
Young lady who would like to be executive secretary. Typing and shorthand required. Contact Mr. HACH 275-9300

♦ Senasis Britanijos Lietuvių Klubas Čikagoje šaukia visų narių metinį susirinkimą, kuris įvyks sausio mėn. 12 d. 3 val. J. Vaičiūčio svetainės salėje, 4258 So. Maplewood Ave. Bus naujos valdybos rinkimai. Visi nariai ir prijaunantieji prašomi skaitlingai dalyvauti. Po susirinkimo — "kavutė". Klubu valdyba (Pr).

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

DĖMESIO LIETUVIAI PIETINĖJE PUSĖJĖ

Mūsų Kompanija atsikraustė į jūsų apylinkę.

Mes randamės:

830 W. 40th STREET — STOKJARDE.

We want to employ people living in this area and we have the following good jobs open ...

- FORMANO PADEJĖJAS ELEKTRO - MECHANISKAM DARBUI
- FABRIKO DARBININKAI
- ELEKTROS INSPEKTORIAI
- ELEKTROS LAIDŲ ĮVEJĖJAI
- MAŠINISTAI
- MAŠINŲ OPERATORIAI
- SANDĖLININKAI

Steady work with no fear of layoffs. Good pay. Excellent working conditions in a brand new building. Paid insurance and vacation. Interviews from 7:30 A. M. to 4 P. M.

ZENITH AUTOMATIC CONTROLS

830 West 40th Street Phone: 247-6400

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MICROBIOLOGIST —

MICROBIOLOGIST

Leading manufacturer of diagnostic reagents and culture media is seeking an individual, interested in applied microbiology and serology.

College degree in microbiology is required. Experience in syphilis serology preferred.

Responsibilities will involve research and development of serological reagents for the diagnosis of syphilis.

Excellent salary and benefit program. Write Or Call

J. V. Hurnevich, Director — Personnel DIFCO LABORATORIES, INC.

920 Henry Street, Detroit, Michigan 48201

Phone (313) 961-8442

An Equal Opportunity Employer

"NAUJIENOMS"

Reikalingas spaustuvės darbininkas

Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėgstantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

COMPUTER INSTRUMENTATION COMPANY NEEDS

ELECTRONIC TECHNICIAN WITH DIGITAL EXPERIENCE

Full time steady job. Good starting wages with periodic increases. Paid vacations, holidays, hospital insurance, Attendance Bonus Plan.

Phone Mr. MIKE SWANSON or Mr. GLENN WAITE

LUNDELL CONTROLS, INC. Tel. 772-8200
2560 North Elston Avenue
An Equal Opportunity Employer

FABRIKO DARBAS

GAMINTOJAI • SUSTATINETOJAI

UNSKILLED — SEMI SKILLED — SKILLED.

We will train. Excellent starting rate.

Health and welfare benefits.

National metal furniture manufacturer.

APPLY IN PERSON

1740 No. PULASKI

PLANT MANAGER

Fine opportunity for advancement with small clothing manufacturer. Must have needle trade experience and be able to use typewriter. Send resume to H. WHEELER

224 W. HURON ST.

Chicago, Ill. 60610

RENTING IN GENERAL
N u o m o s

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS vienam vyrui. Gali maista pasigaminti. 7034 So. BELL AVE.

WANTED TO RENT

ieško buty

SUAUGUSIEJI ŽMONES ieško 6 kmb., 3 miegamųjų buto Marquette Parke. Skambinti tel. HE 6-4860.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUAS IR BICIULIS

SERVICE

TECHNICIAN

Rapid growth of our Norelco dictation machine necessitates the increase in our service department. If you recently completed your military service and have electronic experience, phone for appointment.

673-1783

or come in and see ALEX KOMAR NORTH AMERICAN PHILLIPS CO. INC. "Norelco" 7530 FRONTAGE RD. SKOKIE
An Equal Opportunity Employer

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERN FULLY EQUIPED Newly decorated. Good going tavern. Excellent clientele and good neighborhood. 5 room apartment upstairs. Rent \$75 and \$175 a month for tavern. Call: OR 5-6516

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI.

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
- PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
- PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

\$17,900

5 kambarių mūrinė rezidencija ant gražaus, kampinio sklypo 37½ x 125 pėdų. Pristatytas, mūr. garažas. Labai žemi taksai, labai geroje Gage Parko apylinkėje. Savininkas gyvenantis užmiestyje turi greit parduoti labai žema kaina. Tuojau paskambinkite stebukladariui MICHAELS tel.

254-8500

BY OWNER

3824 N. CLAREMONT

Two Story Brick, 2-5's

Ceramic baths. Tile kitchen. Oil forced air heat. Separate units. Asking \$29,500. KE 9-5160

ARTI 67-TOS IR CICERO

5 kambarių, gražus ir modernus namas ant didelio 60 pėdų sklypo su šoniniu įvažiavimu į garažą. Alumininiai žieminiai langai ir sieteliai, geležinė, pinta tvora, nauja sumokėta ir apšildinta gatvė. Formalus, gražus valgomasis, 2 miegamieji. Namas tuščias, galima tuoj užimti. Labai pigi kaina, tik \$20,500. Būkite gudrūs ir tuoj išsilykite šį namą, paskambinkite stebukladariui

MICHAELS dabar

254-8500

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-4421

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj)

Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav.

Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.

5759 So. WESTERN AVE.

Tel.: PR 8-9533

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

ZINGSNIS Į GEROVĘ

8 KAMB. MŪRAS. 2 auto garažas mūro apie Maria High. Rimtas pa siūlymas.

2 BUTŲ NAMAS. Modernios vonios, kabinėtų virtuvės. \$20,000. Imokėti \$5,000.

8 BUTŲ MŪRAS beveik naujas Evergreen rajone. Virš \$14,000 nuomos \$87,000.

DIDELIS 3 BUTŲ 10 metų mūras ir mūro garažas apie 67 ir California \$50,500.

1½ AUKŠTO 15 metų pajamų mūras. 2 auto garažas, prie pat parko. \$26,700. Prims gerą pasiūlymą.

3 BUTŲ MŪRAS. 2 po 7 ir 4 kambarių butai. Sausas rūsys, garažas. \$29,600